

باتک یسررب یقاق تشارالامجمع لصؤملا

- باتک یان ب م (فلا)
- باتک شور (ب)
- باتک یوتحم یسررب (ج)
- باتک یایازم (د)
- حالصا یاهراکهار و باتک صقاون (هـ)

باتک یان ب م (فل)

یناعم اب ظافلا هطبار.۱

یعبط ای تسای عضو تلالد هک نیاردوب لوصا رد یلوق کی

یعضو ای یتاذ؛ یناعم رب ظافلا تلالد

درار نیامه نییلوصا همه، تسانشور یلیخ، تسایودرم فرحّالسا، دشاب یتاذ تلالد هک نیاردوب مه هق ف لوصا رد، دنده یم باوج ار نیایرس، تسارتناسآ نوچ، ددنک یم یتاذ تلالد مییوگب رگا؟ هک دیاهدید ار تالاکشا نیادمهف یمن یبرع، سراف کی ارج سپ تسا، تساتسرد اه فرح نیای، تسا

انعم رب طفل تلالد / انعم و طفل هطبار

تلالد، تسا تلالد زامعا، هطبار، تسانعم و طفل نیب یعبط و یتاذ هطبار کی مییوگ یم ام اما، تساهطبار نآ هب ام ملع زادعب

الاح، هددن مه ار راغ نوریبّالسا الاح ات، هدش مه شلاس هد، هدمآ رد هوک رد یراغ کی لد زاهک یسک، اتاذ رانلا یلع لدی ناخدا: مییوگ یم باتک رد ام، دور یم الاب دراد بقع نآ زا دود، راغ نوریب دیآ یم رخ، اتاذ لدی روطچ سپ مییوگی، ددنیب یم ار دود طقف رود نآ زا، لدی ال هددن هک یسک یارب اما، «لّدی» مییوگب دعب، دشاب هتشاد دیاب ملع

لوصالاح یتافم رد، دوب لوصا رد لوق نیای، لاحّیا یلع، تسایعبط هطبار کی انعم و طفل نیب دندوب هداد باوج یروط نیمه ار نیامه هک دوب نیایبلاج و [2] دندوب هدروآ ار نیمه، دیس موحر م یلوصا یاه باتک رد و هدش عقاو مولظم هک دراد بوخ یلیخ یاهزیچ یهاگ مّدتقتم یلوصا یاه باتک ددک هعجارم دیاب مدآ، هتشادن باتزاب رّخاتم

میوگ یم هک نم دیوگ یم ینعی، تساهداد الج شباتک رد ار انبم نیایرصرم یاقآ نیایلاحّیا یلع جارختسا هک تالامعتسا زا -مدرک جارختسا برع تالامعتسا زا اهنت هن ار شیانعم، دراد انعم فرح اب، ام قطن زاهج اب فرح نیای، ددنک یم ادا ار فرح نیای تقو! ددنیبب میوگ یم هکلب -چه مدرک، دراد یّشفّت «نیش»، دراد بسانت و یّشفّت و لافتسا و ءالعنسا زا شتایصوصخ و شتوص راشتنا؟ تسیچ یّشفّت

یروحم یانعم ۲.

نآ و اهنایریغ رد یتح و ریسفت و لوصا و هق رد؛ دروخ یم دردهب اج همه رد هک تسایوغل ثحب کی هن ای دنراد دحاو یانعم کی، رگیدیاه نابز ای یبرع نابز رد داوم و تاملکّاساسا ایآ هک تسا نی

سراف نبا؛ لبح نسح

هک تسنا نیا سراف نبا اب نم توافت هک دیوگ یم ار نیا یتح، تسنا یروحم یانعم هب لئاق ناشیا دیزن اه فرح نیا زا دیوگ یم ناشیا؛ نالسا هل دشن رگا بخ یلو، دحاو یانعم؛ دیوگ یم سراف نبا

[3]دراد انعم کی، برع تغل

قیقحتلا؛ یقاقحتشالامجمعملا

مسق باتک لوا زا ناشیا متفگ یم؛ مدرک یم یخوش هشی مه نم – مه یوفطصم یاقآ قیقحتلا لثم

ات ود، انعم ات ود اب میشاب هتشاد طفل کی ام هک هچ ینعی [4]مامت، انعم کی هدام ره دندروخ، ناشیا یارب هقباس مه یلیخ، تسنا هدش یمیطع باتک قیقحتلا بخ. انعم کی، طفل کی؟! عوضو ناشیا هک ییاضف هک قیقحتلا اب دنک یم قرف زاب باتک نیا تخیریلو، تسنا، یوفطصم یاقآ تسنا شدوخ صاخ یاضف کی نآ، تسنا هدرک اپ هب

ناخدلا ةلادل ةیتاذک ةیتاذ تسیل تناک ةغل ةیأ یف اهیناعم یلع ظافللأا ةلادل نأ کش ال [1] هذه یف رشبلایمچ کترتشی نأ معزلا اذه مزال نأل مهضعب کلذ مهوت نإ و رانلا دوجو یلع الثم سکعلال کلذک و ملعت نود نم اهريغ ال و ةیبرعلال ظافللأا مهفی ال الثم یسرافلا نأ عم ةلادلل صیصختلا و لعجلال ال اهیناعم یلع ظافللأا ةلادل تسیلل هیل و. حضاو اذه و تاغللایمچ یف لوصأ) ةیعضولا ةلادلل یف هذه ةیظفلل ةلادلل لخدت اذل و اهیناعمل ظافللأا کلت عضاو نم (9 ص؛ 1 ج؛ (نایلیعامسا عبط) هقفل

نیلوق یلع عضاولا عضوب و اذلاب هانعم یلع لیدی له ظفلل نأ یف عاملعل فلخا [2]

ببذهتل نم رهظی ام یلع نیققححملل وه و عضولاب لب تاذلاب هیلع لیدی ال هنأ لوأل

و دادغب ةلزتعم نم ةعامج و یرمیصلال نامیلس نب دابع نع یكحم وه و تاذلاب هیلع لیدی هنأ یثالثا ریسكتل لهأ

ةمزالملا أم هلثم مدقملاف لطابیلاتلا و هتاذ رابتعاب ناكل عضولاب نكت مل ول هنأ نیلوالل هوجولف یلاتلا نالطب أم و رخآلا توبث مزلتسی امهحأ ءافتناف نیرمأل نیب ةطساو ال هنألل ةلعل دوجو مزلی ال و رخآلا ةغل ةفئاط لك مهفی نأ بوجل تاذلاب ةلادلل تناک ول هنأ یثالثا ... اعطق لطابیلاتلا و لاحم وه و اهلولعم نودب ةماتلا

ةبسانمل تناک ول اهیناعم یلع ظافللأا ةلادل نإ لاقف نیققححملل ضعب هیلإ راشأ ام ثلثالا و ایشلال کلذ ضیقنل ةیتاذلا ةبسانملاب ءیشلال یلع لادلل طفلل عضو حصامل امهنیب ةیتاذ ءیشلال کلذ یلع ةلالل حالطصالا کلذ یف هل ناک امل دضلا و ایشیقنل درجمل هانعضو ول انأل هدض مزلمهیلل لدف هدض و ایشیقنل و ءیشلال کلذل هانعضو ول و لاحم وه و تاذلاب ام فلخت مزلیف لاحم وه و نافل تخم امه و هدض و ایشیقنل و ءیشلل تاذلاب طفلل بساننی نأب تاذلاب ام فالخا یهتنا

مدع عضولا اذه ببسب و حالطصالا اذه بسحب ءیشلال کلذ یلع ةلادلل مدع نم مزلی ال لاقی ال ةیلقلعل ةلادلل یه و ةبسانملاب هیلع تناک یثالثا ةلادلل لوقی مصخلل لب اقلطم هیلع ةلادلل اذه یلإ راشأ دق و اهیل لخدم هدضلا و ایشیقنل ناک یذل عضولا کلذل نک یمل نإ و اهلحاب ءیقاب

يونغبال هب فرتعا امك نادجولا هبذكي امم ةيلقعل ةلالدلاءاقب يوعد لوقن انأل

درجم نأ مصخل اىعدا ول هجوتت تاذلاب ام فلخت موزل يوعد نأب ةروبزملا ةجحل اىلع ضررتعا معن
ملعلال نم دب ال هنا اىعدا ول امأ و اهب ملعلل ةيلخدم ريغ نم ةلالدل اىف ةيفاك ةبسانملا
عضولاب ملعلال نم دب ال عضولا اىل ةلالدل دانستسا دنن نأ امك ةبسانملا كلب
ةبسانملا ربوعشلا مدعل فلختلا لعل ذا متي الف مهفلا و ةلالدل ققحتل

اىلع لدي طفللا نأ اىل ناميلس نب دابع بهذ لاقف بيذهتلا اىف ةمالع هيل راشأ ام نيخآل و
اىلع نوققحملا قبطأ دق و حجرم ريغ نم هانعمب طاقلأل ضعب حجرت ةلاحتسال هتاذل اىنعملا
يهتنا هلابب طفللا روطخ لاج اىنعملا قبس وأ راتخملا ةدارا اما صصخملا و هنالطب

و وه رطخي امي اىشم تي ال و هريغ رطخي ال امي اىشم تي هنب دابع نع هب باجأ ام اىلع ضررتعا و
هريغ

لب ةلالدل اىف ببسلا ايه ةبسانملا نأب لوقي ال هنا دابعل ةمالع هب جتعا امم رهظي هنا ملعا و
هركذا ام اىلع لومحم هركذا ام نل لاق هنا ايكاكسلال نع و رخآل ريغ امهدحأ و عضاولا عضو اىف ببسلا ايه
نم اىنعملا و طفللا نياب ام ةياعر هعضو اىف لمهي ال عضاولا نأ نم قاقئتشالا ةمئأ
(2ص ؛ لوصأل اىحتافم) ةبسانملا

دئك اىم لقن وازا بللاج اىتاكح ناميلس نب دابع اىنعم اىضوت ماقم رد حل اص اىحبص

رصرع اىف نيروهشملا لزتعالا لاجر دحأ يرميضلال ناميلس نب دأب ةررقو ةرهاظلا هذهب حّرص نممو
،عضي نأ اىلع عضاولل ةلماح ةيعيبط ةبسانم هلولدمو طفللا نياب نأ اىل" بهذ دقف ؛نومأمال
"حّجرم ريغ نم اّحيجرت نيعملا اّمسملاب نيعملا مسالا صيصخت ناكل آللو" :لاق

طفللا نياب ةيعيبطلال ةبسانملا هذهب نيديت تلظ نيويوغلل نم ةفئاظ اىف دأب رثأ دقو
اهسفن ةيبرعلال ةيعيبط اىلع اوجخ اىتح ةبسانملا هذره اهاظ اىف مهضعب فلكت امبرو ،هلولدمو
.اهل مهتداج اىدم ديذحتلا هجو اىلع فرعن ال ةيمجعا تاغل اىف عوضوملا اذه اىف مهتملك اولوقي
:لاقف ،رجحل ايسرافلاب وهو ؟" غاغذا" اىسمم ام لئس" دأب اىري نم ضعب نأ ايطويسلا ركذي و
"رجحل هارأو ،اّديدش اّسبي هي ف دح"

ةغلل اىلع -هعابتأو دأب دنن- نذا اهي رصتقي ال ،هلولدمو طفللا نياب ةيعيبطلال ةلالعلا هذهب
وهو- دأب اىري اىذل اذه نكلو ،ايسراف "غاغذا" ةملك نأل ؛تاغلل رئاس لمشت لب ،ةيبرعلال
اىف تاسارد).توصلال نم لولدملا طبنتساو -اّفيخ اّمامل اهب اّمل ناكل امبرو وأ ايسرافل لهجي
(١٥٠ ص ،**ةغلل هقف**)

ناميلس نب دابع نع هقفلا لوصا له لقن (١٠) [١٠] .غاغذا» :دساونىم غاغذا هژاو دروم رد ادخه
اىلع عضاولل ةلماح ةيعيبط ةبسانم هلولدم و طفللا نياب نأ اىل بهذ ةنا هلزتعمل نم اىرمىصلال
نم ضعب ناكل و حّجرم ريغ نم اّحيجرت نيعملا اّمسملاب نيعملا مسالا صيصخت ناكل ال و عضونا
رجحل ايسرافلاب وهو و غاغذا اّمسسم ام لئسف ،اهىناعمل طاقلال ةبسانم فرعى ةنا لوقي هئارى
ايسراف رد هملك نىنچ .(31 ص ايطويسلل رهزمل) .رجحل هارو و اّديدش اّسبي هي ف دجا لاقف
» .دوش غاغدا هب عوجر و .دشن هدى اىرثن و اىمظن ايسراف زىن و تارواحم

[اىف] نيي قاقئتشالا ةيبرعلال ةغللاب اّمالعلال نم نيمدقتملا انتمئأ نم ددعل نيبت دقو [3]
اّمالعلال نمو ،[.» (٣٩٥ ت) سراف نباو ،(هـ ٣١٠ ت) جاجزلا :لوالا ماقملا اىف دصقأ » :هقىلعتلا

يف (ابيرقت هـ ٤٢٥ ت) ينهاهفصألا بغارلاك: «هقيلعتلا يف [، ةينآرقلا تادرفملا يناعمب بيكرت لك يأ، تاملك ةرسأ لك نأ]» ظافحلا زنك يف (هـ ٧٥٦ ت) يبلحلا نيمسلاو، تادرفملا اذه فلؤمل تبث دقو. عماج يروحمنعم هل (ةيسايقي ريغو ةيسايقي اهلك هتاملك يأ) هتادرفم يروحمنعملا اذه نأ هل تبث امك، انتمئأ نم ددع هنيتب يذلا اذه ءحص ايملع اتوبث مجعملا (٢٣٠٠) نم برقي امل ةيقيبطت ءجلال لال خ نم كلذ ناك و يدعتي ال ادحاو ينعم نوكي عماجلا وه عماجلا يروحمنعملا اذهف. بيكرت لك تاملك عيجم تلمش بيكرت ءئم ثالو نيفلأ ءدرفملا ءمئألا تاريست نم قيقدلا وه ام ريرقت يف هيلإ مكتحن يذلا رايعملا وهو طباضلا **تالامعتسا دري ام اريثك ناك سراف نبا مامإلا** اهب دارملا هنإ مهلوق وأ، ةينآرقلا ءرابعلو ددعتلا كلذ حيتي هلمع ناك ينهاهفصألا بغارلا مامإلاو، **ءددعتم ناعم ىلا دحاولا بيكرتلا**، **لصؤملا يقاقئتشالا (مجعملا)**. يروحمنعملا ءدحوب تمزتلا كيدي نيبي يذلا مجعملا اذه يفو (١١-١٢ ص)

روما يه و، باتكلا اذه ءعلاطم يف اهيلي ءجوتلا نم دب ال بلاطم ىلا ريشن نأ انيلع مزلي و [4]

دوجوم ريغ: تايصوصخلا عيجم نم دحاو ينعم يف نيظفللا قفاوت ينعمب يقيقحلا فدارتلا^١ -١ ارهاط ءفدارتملا طافللأا نم لكلا و. ميركلا نآرقلا تاملك يف اميس ال و، برعلا تاملك يف ءغل لك نمض يف ءقراقلا تايصوصخلا كلت ىلا انرشأ دق و. اهراظن نع اهب زاتمي ءيصوصخا لأملا.

ءلالد^٢ نأب ىعدن نأ دعبى ال و اهيناعم يف ازايتما و ءيصوصخ نابجوت اهتائيه و طافللأا^٣ داوم 2- رهواط و لاكشألا فالتخا^٤ نأ امك، اليصفت اهكاردا^٥ نع انماهافأ تنجع نإ و، ءلمجلا يف ءيتاذ طافللأا ملع كلذ ىلع دهشي و، اهقئاقحب اهكردن مل نإ و، تافصل و نطاوبلا فالتخا ىلع^٦ لذي نادبالا ف. كلال طوطخ و ءسارفل و ءفايقل

ءيقيقحلا ءلالدلا وحنب يناعم وأ نيي ينعم نيبي اكترشم طفل نوكن ينعمب يظفللا كارتشالا 3- ىعدي املاك و. ميركلا نآرقلا تاملك يف اميس ال و، برعلا تاملك يف دوجوم ريغ: نيي عم موق دنع و وأ، بلغلأا وه اذه و قيдавملا يف لامعتسالا باب نم وأ، يونعملا كارتشالا باب نم ام^٧ هنم هنوك لمعتسم و نيخا^٨ موق نع لوقنم وأ، ىناي رسل^٩ م^{١٠} ث^{١١} ربعل وه اهيف بلال و ىرخا ءغل نم ذوخأم (٨-٩ ص، ١ ج، قىقحتلا). مهندن

مامت يف يراسلا، قاقئتشالا أدبم يف ذوخأملا ليصألا موهفملا و يقيقحلا ينعملا وه دحاولا لصألا قاقئتشالا غيص

ارياغم وأ أدض وأ افلاخم نوكني نأ حصي ال تاقئتشملا غيص ميهافم^{١٢} نأ: هيلي ءجوتي نأ يغبنى امم و يف افالتخا و ارياغت بجوي ال اهفالتخا و تائيهل روطت^{١٣} ناف، ليصألا تباتلا دحاولا لصألا اذه ءئيهل روطت نم دافتسي ام يلإ فاضي ام^{١٤} نإ و، يقيقحلا ينعملا لصأ

تادلجملا رئاس و لؤالا دلجملا لال خ يف ءقتشملا تائيهل يناعم تايصوصخ ىلا انرشأ دق و

تاقئتشم عيجم^{١٥} در و، دحاولا لصألا نييغت يف قيقحتلا ديرى نم لىعطق ملسم لصأا ينعملا اذه و و نييوجلل نم فيلألا لهأ بلغلأا ىلع ينعملا اذه يفخ دق و، لصألا كلذ ىلا اهءورف و ءملكلا نييرسفملا و ءابدألا

ءملك يف هباختنا و دحاولا لصألا نييغت ام^{١٦} و

نع اهزيومت و، ءيقيقحلا ينعملا ىلا ءجوتت و ضرعتت ءغللا يف بتك ىلا ءعجارملا ب-الوأف ءغالبال ساسأ و ءغللا سيياقم يف امك، لأملا^{١٧} ول و ءيزاجملا

عئاشلا و بـلـاـغـلا وه ام زـيـيـمـت و ةـرـبـتـعـمـلـا مـجـاعـمـلـا يـف ةـغـلـلـا يـنـاعـم يـلا ةـعـجـارـمـلـاب -ايـنـاث و
قـالـطـالـا دـنـع اـدارـم نوـكـي ام و ةـقـتـشـمـلـا ةـغـيـص يـف الـامـعـتـسا

عـمـاـجـلـا وه ام جـاـخـتـسا^٣ مـث ،اـهـيـنـاعـم ءـاـصـقـتـسا و اـهـلـامـعـتـسا دراوم عـيـمـج يـلا ةـعـجـارـمـلـاب -اـثـلـاث و
اـهـنـم^٤ الـك بـسـانـي ام و اـهـل طـبـاـضـلا و اـهـنـب

نـيـيـعـت و اـهـنـب زـيـيـمـتـلا و اـرـهـاـظ اـهـي داري تـامـلـك يـلا ةـعـجـارـمـلـاب -اـعـبـار و

اـهـنـب نـم اـهـزايـتـما و اـهـنـم ةـغـلـلـا لـك ةـيـصـوـصـخ نـيـيـعـتـت يـتـح ،اـهـنـم^٥ لـك ةـيـصـوـصـخ

و ،اـهـي صـلـاـخـلا رـظـنـلا و ةـقـدـلا و مـيـرـكـلـا نـآـرـقـلـا يـف ةـدـامـلـا لـامـعـتـسا دراوم يـلا ةـعـجـارـمـلـاب -اـسـمـاـخ و
نـاـف ،سـاـبـتـلا ال و زـوـجـت يـقـبـي ال ثـيـحـب ،اـهـعـيـمـج يـلـع ةـقـيـقـح قـداـصـلا و اـهـنـب عـمـاـجـلـا وه ام لـيـصـحـت
ةـيـقـيـقـحـلـا يـنـاعـمـلـا يـف تـلـمـعـتـسا اـمـن^٦ ةـيـنـآـرـقـلـا طـاـفـالـا

بـلـقـلـا و يـفـاـصـلـا نـهـذـلا و صـلـاـخـلا ةـجـوتـلا وه :تـامـاقـمـلـا هـذـه عـيـمـج يـف لـيـصـالـا^٧ مـهـمـلـا^٨ نـأ يـفـخـي ال و
وه ام يـلا ةـنـم و هـتـمـحـر و هـلـضـفـب ةـلـلـا هـيـدـهـي يـتـح ،تـارودـكـلـا و سـاـجـرـألـا نـم زـهـطـمـلـا سـفـنـلا و زـونـمـلـا
(١٣-١٢ ص ١، ج ١، قـيـقـحـتـلا).ةـنـونـكـمـلـا فـئـاـطـلـلـا و قـئـاقـحـلـا يـلا هـدـشـرـي و ،قـحـلـا

باتک شور (ب)

یلو. دوب هدش مه رید تغل یاضف رد یلیخ هک تسا یراک کی عورش هک تسایاه نآ زا باتک نی ارباتک، شا هلاس یا هدرخ و داتشه ریم کی لوط رد، هتشاد -تسا مولعم- هک یا هقالع نآ اب ناشیا، دراد ناشدوخ مظن نآ قبط رب ارباغ و تسادلج راهچ. هدناسر رس

یضایر و یسدنه ماضن

تسا هدرک تسرد یضایر و یسدنه ماضن کی قبط رب اربابز هاک، دینیب یم ارباتک یتقو

دندنک یم هدایپ اربازیچ [1] یژولوتنآ، دنیسون یم ییاه رازفا مرن هزورما نالی نعی، هدش یضایر نآ زا یلیخ- یسیون همانرب یاه نابز هب دینکب هدایپ عیرس ارباتک نی یژولوتنآ امش، نالارگا تعرس هب دینیب یم -تسا تحار یلیخ نی، تسا تخس یدنب هتسد راک آلثم رگیدی ملع بلاطم هق، ریسفت رد. دینک یم دروخر نآ هب یبرع رد ادعب امش هک ییاه تغلی یبایانعم رد ددیم باوج، دراد هدایپ یلیخ ... و

فرح. دهد یم هئارا لومرف مه تابیکرت رد ادعب و، هداد رارق شرانک تبات یانعم 28 ناشیا، فرح 28 و مود و لوا

Ontology فی رعت. تسا هدوب رتویپماک تعنص رد یا هدیچیپ عوضوم Ontology یانعم کرد [1] شوه هزوح رد امومع هک تسا تسا هتشاد دوجو هراومه نآ رس رب یدایز یاهتحب هک تسا هدوب یعوضوم ایشا تی دوجوم اب هطبار رد هک دراد هفسلف هزوح رد یدنلب هچخیرات Ontology. تسا هدوب یعونصم رد هک یسانش تفرعم هزوح رد موهفم نی ارببراک ابلاغ نینچمه. دنک یم تبحص ناهج رد می هافم و هتفرگ همشچرس یانوی هژاو ود زا یژولوتنآ هملک. تسا حرطم تسا نتسناد و شناد اب هطبار هب، **?? یانوی** زا-onto زا تسبی کرت (ontology: یسیلگنا هب) یسانشی تسه **بکرم** هملک. تسا «یقطنم نامتفگ» ینعی **logia-** و «تسه هک هچنآ؛ دوب» یانعم

Ontology یفسلف فی رعت:

اب اهنآ هک یتاطابترا و ناهج رد ایشا تی دوجوم اب هطبار رد هعلاطم ینعی Ontology یلک روط هب رد روط نیمه. دوش یم ایشا نی اب تارم هلسلس راتخاس تایئزج لماش نینچمه. دنراد رگیدکی یم تبحص رگیدکی هب تبسن اهنآ یاه توافت و تهابش هب هجوت اب ایشا یدنب هتسد اب هطبار دنک.

دشاب یعقاو ای دشاب یغازتنا دناوت یم تی دوجوم نی الاح، دراد دوجو هک میوگ یم یزیچ هب تی دوجوم تی فیک و تی دوجوم نیب ارب توافت عقاو رد می هافم نی. دشاب یکیزی ریغ ای دشاب یکیزی دوجو هک دشاب یغازتنا موهفم کی ای صخشم تی دوجوم کی دناوت یم تی دوجوم. دنک یم رارقرب اهنآ یلصا ینامتخاس یاهکولب اه تی دوجوم. ارب نآ اب طبترم یاه تی فیک هن و دهد یم حیضوت اربش نآ یم فی رعت ارب یژولوتنآ کی تاغل هعومجم ای تاغل گنهرف هک دوش یم بوسحم یژولوتنآ راتخاس رد دنک

(یرئوک) شسرپ دروم ناربراک طسوت دناوت یم سسپس لدم نی ا .دنکیم تفایرد (لدماتی د) لدم
هلاقم).دهد شیم ن اره زوج ن آنورد تاطابترا و دهد خساپ هدیچی پ تال اوس هب یژولوتنا ات دریگ رارق
(protege تیس ،تسیچ یژولوتن آن

باتک ی اوتحم ی سررب (ج)

فورح ی انعم نایب.۱

اب ار شتوص [1] دنکیم انعم، ات ۲۸ نی اب ار نابز لک دعب، دیوگ یم انعم ۲۸، فرح 28 یارب ناشی ا ده دیم قی ببطت انعم.

یناعم فشک یارب ینادیم راک

میورب دی یایب دیوگ یم، دی آیم تسد هب یه ار هچ زا و، دراد انعم یبرع فورح کت کت دیوگ یم ناشی ا. لوا نی ا؛ [2] انعم فشک یارب هدرک ینادیم راک ینعی. دراذگ یم مه رانک ار تاغل.

نی ا مدرک یم ضرع هتحابم نآ رد نم هک یزیچ نی ا. مینک یم عمج می آیم، برع مالک نی ا دیوگ یم تسه «ر» رب لم تشم هک یبرع تاملک مامت الثم -تسا هدش مهارف مه شتاناکم نآ لا- ام هک دوب. تسا هدرک ار یراک روط نیمه هب کی دزن ات بسن ناشی ا دعب، مینک فیدر ار نی ا.

فورح ی ئانث بی کرت ۲.

یمج عملا لصفلا

نم نآ لا هک دهاوخ یم یرتشیب حیضوت کی نی ا الاح هک، تسا وا باتک روحم [3] یمج عملا لصفلا. مرادن نی ا اب یراک.

زا تغل هرکیپ مامت اسب هچ. دوب عافد لباق ات بسن هک دوب ییانبم کی مه هغلل هقف رد کرد ام رعاشم هک تسا یدراوم هب رظان مه نآ هک [4] دوشیم عورش رتشیب ای یفرح ود یاه هی مست رد منامگ هب. تسا یرگی دفرح، یاهزادنا هچ ات هکنی ا اما. دوب عافد لباق اج نآ رد نایب نی ا. دنکیم دشیم عمج اهنآ اب و دندوب مه لکم رگی دتایرطن اب اج نآ.

صئاصخ لاکشا

نبا -مدوب هدرک ضرع البق مه نم- تسا ینج نبا در، تسا هداد رکذت ناشی ا هک یبللاج یاهزیچ زا بوخ یلیخ فرح لصا رد، تسا تایبدا خیرات بتک نیرتمهم زا و تسا دلج هس هک صئاصخ رد ینج دنداد یم همادا اه یدعب ار شراک، دوبن ینج نبا لکشم نی ا رگا. تشاد لکشم کی اما، دمآ ولج.

تسا ام سونأم نآ لا هک یروط نیمه- ار یفرح هس ی هدام؛ دز اچرد هک دیبوک ار یخیم کی ناشی ا هک دوب نی ا شراک لکشم. دوب راک نزه نی ا و داد رارق نازیم - و برعلا ناسل و دجنملا [لثم]؛ هتشدگ ینج نبا زا تسا لاس یا هدخ و رازه نالا. دنم شراک و تفرگ ییات هس ار هیضق ی هدام؛ یاج هب ار انبم ناشی ا رگا. تسا هدادن همادا ار شراک لاح هب ات یسک -یبوخ نی ا هب باتک -صئاصخ

ار راک نی [5] ناشی نآلا هک نی اامک ؛تفریم ولج شرراک تشاذگ یم یفرح ودر ب ،یفرح هس ی هدام .تسرا هدرک

هلل فوړح نل تشاذگرانک

فوړح اه نی .مدوب هدرک ضرع نم مه ار شهجو .[6] دراذگیم رانک ار هلل فوړح ،تاغل مامت رد ناشی فوړح ؛دنلماص ،یلصا فوړح .دننر یم گنر .دننک یم یراک تسد ار رگید فوړح ؛دنلتهه تّوَصُم .دنراد ار یلصا هیئب هک دنلتهه تلماص

مه ار شیه تّلتُم .امه تلثی دعب ،دهدیم رارق انبم ییات ودا ت ودا ار اه فرح ،هلل فوړح زا رطن عطق .دروآ یم

تغل باتک هب دیه اوخب امش .«ماقا» التُم دیوگیم دنر یم ادتبا شدوخ هک یلاثُم نیرت هداس ناشی .«مَوَق» رد دیور یم .هچ ینعی «ماقا» دینیبب دیه اوخیم ؟دینک یم هعجارم اچک ،دینک هعجارم یم تللخد فوړح رد ار «ءای» و «فلا» و «واو» نم نوچ .«مَوَق» رد دیورب دیابن ،نم باتک رد ؛دیوگیم

سییاقم کیدزن شباتک تخیر ینعی .[7] دروآ یم اچنآ رد دعب .«مق» ،میم و فاق رد دیورب دیاب ،مهدهش باسح یلیخ زاب یلو ؛تسرا

انعم رد فوړح بیترت هاگیاج ۳.

ینج نبا هاگدید دن

،دندش لیکشت فرح هس زا هک یداوم و تاملک : تفگ صئاصخ رد ینج نبا ؛دیوگ یم دعب .دنک یم ریغت انعم دینزب مه هب رگا ار بیترت .تسین مهم ناشبیترت

زیلانآ هک ، «ولق» ، «لقو» ، «لوق» ؛دیوگیم و دنر یم لاثُم . تسرا صئاصخ باتک عورش نی وحن کی همه رد دیوگ یم ناشی ... دراد تروص ات 9 ،دننکب تسرد ار فرح هس نی [8] یبیکرت [9] دنروآ یم مه دهاش دعب ،تسرا تکرح

اما ،تسین مهم اهنی بیترت دیوگ یم ینج نبا ؛دیوگیم و . تسرا هداد ریغت هدمآ یرصم یاقآ نی اب «لَوَق» ینعی .تسرا مهم نآ رد بیترت برع نابزّ اعقاو .تسین یروطنیّا ادبا هک میوگیم نم ره ،تسرا مهم فرح هاگیاجّ اقیقد .تسرا نآرق ،تسادخ مالک نابز .دنک یم قرف یبرع نابز رد «وَلَق» یاجک هکنی رد دعب -درفنم ینعی دنیوگ یم هک طیاسب ینعم-دراد طیاسب ینعم شدوخ یارب فرح

[10] .رخآ ای دشاب هملک لوا ،دنکیم افیا شقن ،دریگب رارق هملک

آقیب طت وّایرطن ؛قاق تشالال ملع

نی .متشون ار باتک نی البق نم دیوگ یم .[11] قاق تشالال ملع ؛متشون باتک ؛دیوگ یم دعب ملع یلو تسرا دلج راهچ .لّصفم ،تسرا شباتک نی رد تاغالطا زا یهوبنا مچ .تسرا مچعم ،شمجعمال .منک هعجارم هک دشن زونه .تسرا ردقچ مناد یم شقاق تشالال

نم. تسین مهم بیترت دیوگ یم هک مدرک در ار ینج نبا و مداد حیضوت و متشون ار نآ نم دیوگ یم دنز یم لاثم ات دنچ دعب؛ تسا مهم بیترت هک مدرک تابثا.

اه یعابر

نآ-دش یم لوغشم منهد یلیخ تغل رد روط نی مه یگ بلط، اقباس نم - هدز لاثم هک ییاهزی چ یضعب دعب بلج نم دوخ یارب، مدوب هدرک رکف شدروم ردّال بق هک ییاه.

ینعی «لز» دینبب. «لزلز»، «لز». میدروآ یم رد ار یناعم یلیخ اه یعابر نیا زا ام، هثحابم ردّال ثم «لز» دورب راب کی رگا. لزلز: ینک بیگرت ار نیمه الاح. دزغل یم، دور یم هار دراد. دیزغل ینعی؟ هچ اهنای ریطن. اه شزغل و اه «لز» زا تسای بیگرت هّناک، دور یم و دیآ یم هلزلز هک تسای نیا هزلز داد باوج گنشق همه. متفر شلابند نم مه هفیرش تایآ رد. تسای یلیخ.

[13] «زاف دّقف هّنج لال خذأ و ران لال نع حنّز نم ف»، [12] «موبنّذب مّه بر مّه یلّع مّدم دف» دیآ یم رد روح ابیز یلیخ و گنشق یلیخ، همه.

زلّزل

یم دعب. ولج دیآ یم فیرط ردقچ و حیضوت رد اه لاثم نیا یباسح یلیخ مدید دز هک ار اه لاثم نیا تسای بن مه دض مینک یم شسکعرب یتقو هک یتاملک دوبن مهم بیترت رگا دینبب دیوگ نبا یانبم رب انب دوش یم و دض دنک یم شسکعرب برع یفرح و د تاملک رد هک نآ لاح و دنوشب سکعرب اقافتا دیوگ یم اقا نیا اّم، «ءاز» و تسای «مال» شیات و د ره «زل» اب «لز» دیوگ یم ینج «ءاز» و تسای لوا «مال» نوچ «زل». دزغل یم، دوش یم ادج، دور یم رد شدوخ یاج زا ینعی «لز». تسای [14] مه دضّالماک، یزیچ یور دبسچ یم ینعی، شدعب.

ان! : «بزل» و «جزل» ای - تسای نآ اب ربک قاقتشا رد هک مه - «مزل»، «زل» دیوگی یتقو کی هب ندیبسچ، شیانعم لصا «زل» دیوگ یم ناشیا. هدنبسچ. [15] بزال نی ط نم مّه ان قلّح کی اهنای مه رد. «جزل»، «مزل»، «بزل»، دیتفگ هک ار «زل» یانعم. ثلّثی، دیایب الاح. تسای یزیچ یزیچ زا: «لز» فرط نآ زا. تسای یلیخ دینبب، بخ. تسای هدیباوخ، ندیبسچ و یگدنبسچ وحن یمن رود وای لوا الصا. سکعرب «زل»؛ دوش یم رود، دوب هک ینطوم نآ زا، دوش یم رود یزیچ زا، دزغل یم دیبسچ، دوش.

فورح زای خرب یانعم یسررب

«ش»

یتاملک بلاغ؛ تسای کرتشم نیا میدید. دروآ اقا شیادرف، مدرک ضرع ار یزیچ کی «نیش» هب عجار تسد هک ار رابغ امش ینعی. ادج ادج قّرفت هن اما؛ [16] تسه نآ رد قّرفت وحن کی، دراد «نیش» هک ششخپ اما؛ تسای شخپ مه تخرد. دراد قرف تخرد اب، دوش یم شخپ هک رابغ. دوش یم شخپ، دینز یم هن، رابغ اّم، دراد یلصا کی.

«ث»

«ols»

ار اوه هکنیا لثم ینعی ،دینک هیلخت ار نطاب ینعی «[18]فوجل غارفا» دوب هتفگ ناشیا یلو ؛هدرک راک قیق یلیخ ،دینک هاگن دیاب ار شرکاویش .دوب هتفرگ «هه» زا .دنهد یم نورب تسه «ه» رد یتسرس کی آراهظ .تسین مولعم ،هن ای تسابوخ اچ همه شیا هیریگ هجیتن هکنیا یه او .تسه نآ رد یتسرس کی ،دینب یم هکنیا همه .ءاو ،ءاو ،مُه ،مُه

$$- \square\square \ll [19] \square\square\square\square \square\square\square\square \square\square$$

دع ب، می‌وگب مه اب ار ات هس نیا عومجم دع ب، هچ ینعی واو، هچ ینعی ءاب می‌وگب لوا دیاب ام مه شرگیدی انعم نآ، تسا واو یارب شلامتشا و عامتجا نآ، تسا ءاه یارب شا یتسس نآ می‌وگب بلایج لیخ یرصم نیا راک اذل. هملک غارس می‌ورب میناوت یم نیکاس هب ادتبا. تسا ءاب یارب فرحات و دزا متفگ نم لوا زادیوگ یم ار یا هملک ره، هدش یضایر وحن کی هک مه نالا، تسا م‌یروآیم اجنیا ار یناعم نامه. هدش لیکشت

واو

یقاقت شالامجمع مالک

ج، لافلا ريعبلل مسا وهو" واولا" نم اذخأ كلذو .ءاوتحاو لامتشا نع ربعت :واول او مانس تاذا برعلا دنعة فراعتملا ةداتعمل لبإلا تناك املو نيமானسلا وذا وهو عم قفتي اذهو .هريغ نم رثكأ ىلع الم تشمو اعماج دعي نيமானسلا اذإف ،دحاو امك ،تعقو امثيح اهل امعتسا نم هانصلختسا يذلا واولل يلامعتساللا ىنعملا واولا نوكت عم يفتلي ىنعملا اذهو .ةيليصفتلا تاجلالعمل ي فحضتسي ماضي ريديتسملاو .(ناسللل ىصقأ ي ف عافترا عم) ني فتفشلا ةرادتساب ةاحنلا هنع ربع يذلا وه واولا ي ف مضلاو لومشلا ىنعمو .هب طيحي ام لمشي و

هه، لهه مضمیو هیلع فوطعملا مکح یف فوطعملا لخد ی فطعلال نأل؛ فطعلالاب واو یف ققحتم اضیأ ینعملا اذهو هیلع فوطعملل بوسنملا ینعملا هلمشیف یلاعت هلووک- دهاش هئاک رمالا یف هب مسقملا لخدت) مسقلا واوو، عمجلا لاجلا واوو، هللا ملع، هللا دهش: مهلووکو {هبلق یف ام یلع هللا دهشیو} [20]. کلذک .. ٲعملا واوو، (لاجلاو رمالا نیب نرقت)

نیمانسلا وډ؛ واولا

یزیچ رب لمتشم و یواح؛ نتفرگ رب رد ار یزیچ: لامتشا. «ءاوتحا ولامتشا نع رُبْعَت واولا و» ینادیم راک هک یسک دینیبب؟ ییوگ یم اچک زا. دنک عمج شدوخ رد ار یزیچ و عمج و عماج نامه؛ ندش - ار واو هک متشگ یلیخ مدوخ تاناکما ی هزادنا ات نم؛ «واولا نم اذخأ کلذ و»؛ دیوگ یم تسا هدرک؛ واولا نم اذخأ دیوگ یم هدرک ادیپ ناشیا نأل. مدرکن ادیپ نشور تروص هب نم. منک ادیپ-نون لثم؟ تسیچ واو

مسا وه و «:دیوگ یم ناشیا؟ تسیچ واو الثم اما. دوب مه یهام، ربیح؛ دوب بکرم؟ دوب هچ نون رتش اب تسا سونأم برع؛ واو دنیوگ یم ار ناهوک ودرتش «نیمانسلاوډ وه و جلافل ریعبلل اب ناهوک ودر رب لمتشم هک ات وډ – هیلع فوطعم و فوطعم لثم – مه اب ات وډ یتقو؛ ناهوک کی دراد ناهوک ات وډ ینعی. واو دوش یم، دوش یم عمج رگیډمه

ٲعات عملا لبإلا تناک امل و نیمانسلاوډ وه و واو؛ دیوگ یم ناشیا؟ تسا یروطچ فطع «نیمانسلا اذنإف» دنتشاد ناهوک کی اهرتش نوچ «دحاو مانس تاذ برعلا دنع ٲراعتملا هک نأ؟ تسا مادک، لماش «هریغ نم رثکأ یلع الـمـتـشـم و اعماج دغی» دراد ناهوک ات ودرتش یتقو **عم قفتی اذه و**» ناهوک ات وډ نیب تسا هدرک عمج، تسا لمشا ینعی؛ واو؟ ات وډ ای دراد ناهوک کی، دیایب واو اچک ره «تـعـقـو ام شـح اهـلامـعـتـسا نم هانصلختسا واولل یلامعتسالا ینعملا **ٲلیصفتلا تاجل اعـمـلا یف حضرتیس امک**» تسا نأ رد ءاوتحا و عمج و لامتشا یانعم روج کی واو اچک ره دینیب یم دینکب هعجارم رتشیب، مداد هئارا امش هب باتک هحفص رازه وډ نم دیوگ یم « دراد ار انعم نیا هدوب

واو ظفلت تیفیکی سررب

رد. دیایمرد روج مه واو توص ظفلت ی هوحن اب عمج، ءاوتحا، لامتشا، دینک هجوت الاح دیوگ یم دعب یم شدوخ هب ار یتخیر نأ هک ام یقطن زاهج ی هوحن دیوگ یم ینعی. دنک یم ار راک نیا، شباتک لک دراد ریثات، دنک یم ءادا ار یتوص کی و دریگ

ٲرادتساب واولا نوکت عم یقتلی ینعملا اذه و «دینیبب ار قطن زاهج دیوگ یم؛ بخ بـلـ اـت وډ دیاب. تسا عماج؟ تسیچ لماش؛ دینک عمج دیاب دیوگب دیهاوخ یم هک واو «نیتفشلا شدیشکب؛ دیروایب الـاب مه ار نابز هت نأ دیاب «ناسللل یصقأ یفـعـافتـرا عم» دینک عمج ار اه **هب طیحی ام لمشی و مضمی ریدتسملا وءاوتحا و لامتشا**؛ ندش عمج و عافترا مه سپ. الـاب تسا طیحم و لمتشم و یواح نأ رب تسا شنوردن ار هچ ره دوش یم درگ هک یزیچ «

تغل تایعقاو؛ تغل تایقوډ

اب، تسا یقوډ شییاهزیچ کی هک اچنأ. میدرک ادج ار اهنیا ی همه یوغل یاه ثحب رد مه البق نم هک یطباوض نأ اب ار اهنیا الاح. دوش یم یضایر الصا اقیقډ و دور یم نوریب تیقوډ زا هن هک ییاجنأ؛ تسا تایقوډ خنس نایب خنس هک میمهف یم زاب ددرگ یم رب شیه یلیخ، تسا هدش تبـحـصـ البـق

تسه رگی دمه اب فافش یلیخ زجنم نشور ماطن کی لاصتا خنس الصا نایب خنس ؛ هن هک نی اب دنک یم قرف مه اب اه نی

فطع یانعم

فطع «فطع لاب هنع رّبع یدلا وه واولا یف مضلا و لومشلا ینعم و» دیوگ یم ناشیا بخ لخد ی فطعلا نأل» ءاوتحا و تسلا لومش ،تسا نیمه فطع .نآ و تسلا نیاش ینعی ؟هچ ینعی هلمشیف» ءاوتحا و لامتشا و مّض «هیللا مّضی و هیلع فوطع ملامکح یف فوطع ملام فوطع رب هک مه یمکح و انعم نآ ،دندش فطع یتقو «هیلع فوطع ملل بوصنم لا ینعم ملام یارب هک ءاج نامه ؛ورمع و :مییوگ یم الاح ؛دوب هداد تبسن دیز هب ءاج سپ ؛دیز ءاج ،دوب هیلع اضیا ینعم لا اذه و» هلمشی سپ مینک یم یراج مه فوطع مه هب ار مکح نامه ،دوب هیلع فوطع ار بل یتقو ؛وملسم ؟دور یم اچک ات دینی بب ؛نوملسم ،اوبرض :عمج واو «عمج لا واو یف ققح تم عمج ،تسا دایز تسین دحاو زیچ کی دیوگب دهاوخ یم دنک یم نایب عافترا تدش نآ اب و دنک یم درگ ،تسا روطنیمه ؛عمج واو دیوگ یم ناشیا .اوبرض ای ؛وملسم .تسا لماش ،تسا

مسق یانعم

یّرج واو دناوت یم واو دوخ مدرک ضرع .میدرک شثحب ام هک یمسقلا واو «مسقلا واو و» دیوگ یم دعب هچ هب مسق واو دیوگ یم .دنک یم انعم ار واو دوخ ناشیا ؛هللاب مسقا و ؛دشاب روطنیا ای دشاب هک یم دهاش یتقو امش .تسا نتفرگ دهاش لثم :تسا نیاش مسق اساسا دیوگ یم ؟تسا عمج انعم نامدهاش هک مینک همیمض و میروایب مه رگی دیکی تسه هک یزیچ نیاش دیوگ یم ؟هچ ینعی ،یریگ .دشاب

و دنک یم رضاح هب مسقّم زا ،دیوگب دهاوخ یم هک ار هچ نآ دیکأت یارب دنز یم فرح دراد یتقو مه مسق ،مهدب رارق لومشم مهواخ یم مه ار رگی دیوگب دهاوخ یم ینعی مسق واو سپ .دنک یم هفاضاً هک یزیچ نیاش رد مهواخ یم دیوگ یم دراد واو نیاش ؟هچ ینعی «هللاو» دیوگ یم دعب ،دنز یم فرح دراد سپ ،رمألا یف هب مسقّم لا خدت مسقلا واو .مروایب مه ار رگی دیوگ یم و منک شلمشا ،میراد «نامدوخ اب مینک یم عمج ار یزیچ کی نوریب زا ؟تسیچ دهاش ؛نتفرگ دهاش لثم» دهاش هّناک یروطنیا نم لد دیوگ یم دنز یم فرح دراد «هبلق یف ام یلع هللا دهشی و یلعات هلووک شبلق دهاوخ یم ؛ دشن ضوع بلطم ؟تسیچ ،تسا دهاش ادخ نیاش ؛تسا دهاش ادخ دیوگ یم دعب .تسا دهاش دوخ .دروآ یم واو اب سپ دروایب دهاش ناونع هب مه ار لاعتم یادخ دهاوخ یم یلو دیوگب ار یم .رگید عضاوم رد دینک یم ءادا واو اب امش ار نتفرگ دهاش نیمه .تسا عمج وحن کی ،نتفرگ یم .تسا دهاش ادخ ینعی ؛هللاو ؛دیوگ

باتک فورح یناعم رب یدقن

فورح هک تسلا نیاش نامیاعدا ام اساسا هک تسلا نیاش منک ضرع دیاب نم یناعم نیاش رد هک یمهم لکشم مه ینعم نام .دنک یم تسرد ثیح هس ود اب یروج کی ار یفرح ره ناشیا .دنراد طیاسب یناعم ابفلا اما .تسا تطاسب وحن کی شدوخ نیاش میوگب و مینک بیکرت رگی دمه اب ثیح ات ود ام هک درادن یلیخ .تسا بوخ یلیخ هک العف بخ یلو .تسا رت قیمع .نیاش زا دشاب قمعا بلطم مینک یم لایخ .تسا هتفر ولج راک

هصالخ نايب هب (باتك ٣٩-٢٦ هحفص رد)فورح كت كت ىناعم ىلىصفت ىسررب زا سپ وا [1]
دزادرب ىم مادك ره ىانعم

[زاجيإب ةيئاجهلا فورحلا نم لك مل ماعلا يوغللل ىنعملا صخلم]

ببيكرتللا يف هبحصت ام ىنعم دكؤت ةزمهلا

ام قصالت عم وخر عمجت ب

عطقلا ىنعمو فيعضلا كاستمالا ىنعم هنم ىتأتي ةدحو ةقدب طغضت

شفت عم طلغ وأ ةفاثك ث

ام ةدح عم شه عمجت ج

فافجو ضرعب كاكتحا ح

فافج عم لخلخت ح

دادتماو طغضب سابتحا د

طلغو ام ةواخر يذ نيخت ذافن ذ

ام كسامت عم لاسررسا ر

ماحذراو زانتكا ز

ةدحو ةقدب دادتما س

ةقد عم راشتنا وأ شفت ش

صولخو ةوقو طلغب ذافن ص

طلغو هفاثكب طغض ض

طالغتساو عاستاب طغض ط

ةفاثك عم ةدح وأ طلغب ذافن ظ

ام ةدح عم ةقرر ىلع ماحتلا ع

ةواخر نم ءيش عم لخلخت غ

داعباو درط ف

قمعلا يف دادتساو دقعت ق

عطق وأ كاستمالا ىلإ يدؤي قيقد يروئغ طغض ك

زيمت وأللالقتسا عم دادتما وأقلعت ل

ي.رهاظ ءاوتساو كاستما م

هنم وأنطابلا ي فيطل دادتما ن

غارفا وأغارف هـ

لامتشاو

لاصتا ي

(٤١-٤٠ ص ١، ج ، [لصؤملا يقاقتشالا مجعلملا](#) باتك)

تسا هدرک هدافتسا هارود زا يبرع فورح زامادک ره يانعم فشک يارب وا [2]

ای باعیتسا وحن هب هاوخ)دنشاب هدش لیکش رظن دروم فرح زاهک یتابی کرت یناعم یسررب ١. بابشو ؤمعن ندبلا ئلتمملا باشلا) ؤبب ی هملک غارس هب ءاب یانعم فشک ماقم ردآلثم (هبلغ (باعیتسا يارب لاثم) .تسا هدش لیکش ءاب فرح هس زاهک دور یم(محلل ريثكل / نيمسلا /

زا هک (هتجردمو هنتم يأ هررد :قيرطلا دأ) دور یم ددا هملک غارس هب «لاد» فرح یانعم مهف ماقم رد ای افیا تاملک رد یروح یشقن هلغ فورح نوچ و تسا هدش لیکش هلغ فرح کی هفاض هب لاد ود درک جارختسا هملک نیا زافلکت نودب ار لاد یانعم ناوت یم دندنک یم ن

هتبالا هک .انعم اب توص یعبط هطبار یریگیپ و ناسنا یتوص زاهج رد فرح نوکت تیفی ک ٢. دناد یم نلوا هار توق هب ار مود هار نیا ناشیا

تربتعا ،ایملع اصلختسا ؤیبرعلا ؤیئابفلأل فورحلل ؤماعلا ؤیوغلل یانعملا تصلختسا :نییلالاتل نیسأسال هیف

كلذ قرغتسا ءاوس ،هانعم ديدحت دارملا فورحلا نم ؤنوكمل بيكارتل تاملك يناعم وه :لوال كلذو .هلغ فرح عم ني فرح نم بيكرتل نوكتي ناب ،ههليل بلغ وأ ،بيكرتل فرحأ لك نيوكتل ؤملك نإف " محلل ريثكل / نيمسلا / بابشو ؤمعن ندبلا ئلتمملا باشلا ینعمب ؤبالا" :لثم یعمل اهنم ذخؤي نأ نكميف ،ةملكلا هذهل ؤیلصلأل فورحلا يه تءاب ثالث نم ؤنوكم انه ؤبالا ي) " هررد :قيرطلا دأ" : (ددا) ؤملك ي فامكو ،فلكت كلذ ي ف نوکي الو ،هحو ءابلا فرحل يوغلل ینعملا هلثم نمو اهنم ذخؤي نأ نكميف ،نيلادو ؤزمه نم ؤنوكم (دأ) ؤملك نإف (هتجردمو هنتم ؤملك یم نم هحرطنو ؤزمهلل يوغلل ینعملل فرعن ام دنع ؤصاخبو ،فلكت نود لادلل فرحل يوغلل فرح نم ؤنوكمل بيكارتل نم اذخأ ؤیئابفلأل فورحلل ؤیوغلل یانعملا طابنتساو .اذكهو (دأ) ماكحإ هطرش امنإو ،بيكارتل نم عونلا اذه ؤلق الاول ،ةململلا نع جورخ هیف سيل جهنم وه رركم طابنتسال ماكحإ ىلإ اهتجاحف نيعم فرح اهئانب ي ف بلغي يتل بيكارتل امأ .طابنتسال انه اهركدن مل یرخأ روص جهنملا اذه عون نم كانهو .دشأ

هذه نوكتل ؤأيه نإف ؛یتوصل زاهجلا ي ف هنوكت ؤأيه وه :فرحلا ینعم ديدحتل يئاثلا سأسال عم مهسي فرحلل قاذمب اهنم سحي نأ عیطتسيو ،كلذل هبنتلا دنع ناسنإل اه ربعشي نومسي ؤمألل نم هدعب نمو (هـ ١٧٠ ت) لیلخال ناك دقو .هانعم ديدحت ي ف هل ؤیوغلل تالامعتسال يئاثلا سأسال اذه نأ یفخي الو . " اقوذت" و " اقوذ" :هجرخم ديدحت لجأ نم فرحلا قطن ؤبرجت ص ١، ج ، [لصؤملا يقاقتشالا مجعلملا](#) باتك).یلامعتسال لوالل سأسال ؤوق ي ف سيل یتوصل

لصفالو، دحاولا يجمع علم لصفال بيكارت نيبي ىنعملال يف ةقالعلال نايبب تئج :اعبار [3] تئناك ءاوس ،**نيبترم امهينيغب نيوفرخب أدبت يتال بيكارتال يف لثمتي يجمع علم** وأ امهقبس وأ هي يف نيوفرخال طسوت ام لصفال اذهب انقحلأ دقو . ةعابر وأ ةيثالال بيكارتال كلت ،لدب ،عذب ،ردب ،دبأ ،أدب ،ديب ،ودب ،دبب :بيكارتال نأ نايبب :الثم) ، ءزمه وأ ةلع فرح هي امهالت -كلذلإ امو- عاستالالو غارفال نم ةروس نع ربعت هتاملك اهنم لك - (دب) لصف نم اهلك يهو- ندب (ءايشالال نيبي).

يف لصفأس ام ىلع ، ءودحم دج لوصف يف ةمئالال نم ددع هيلى تفل اذه يجمع علم لصفال ىنعمو ءاملع قحو ، اهي سرادو نآرقلا ةغل قح نم ناكف ، هدارطال تفشك هذه انتسارد نكل . يلاتال ثحبملا تبتتال ةصيصخالل هذه نأل ؛ اهب قحأ ةساردل هذو . ةيبرعلال ةغلل ةصيصخالل هذه زربن نأ تاغلل لك يف هدارطال ةروس انلزع دقو ، عيضا ال ىتح اهانطقتلالاف ، هي فنحن يذلاك عسوم قيبيطتبالإ اهلغغي وأ اهردي نأ ءاش نمل ، رخآ يف ةصاخ ةرقف يف لصف

نأ :نالال ىلإ (الوأ) نم اهرمأ انركذ يتال ةساردل ءانثأ يف انل فشكت هنأ كلذل ليصفتو **ناذللال امهو ، بيكرت لك نم امهبيترتب نيححصال يئانثالو لوألال نيوفرخال** يف امهو ، **هنع ناربعي اناك يذل ىنعملال نابحصتسي = يجمع علم لصفال امهتيمي**س ءانب يف ناكرتشي وأ ، اطسب نم ايثالال نارحصتي امذنن ، الثم (تف) فعضمال يثالالال ةروس ، كتف ، قتف ، شتف ، رتف ، حتف) نيفعضمال يئانث ريغ ثلالت عم امهنم نوكت طسب نم يثالال ول ىتح ، ام ةروصب امهعم لظي ىنعملال كلذل نإ لب ، لاثمال اذه يف (أتف ، ىتف ، وتف ، نتف ، لتف ، اذه يف (تأف الو تاف) بيكرت دجوي الو ، انه (توف) يف امك ، ءزمه وأ ةلع فرح امهطسوت وأ امهقبس (٢٠-١٩ ص ١٠ ج ، **لصؤملا يقاقئتشالال مجمع علم** باتك) . لاثمال

دىوگ ىم نىنچ ىمجمع لصف خيرات دروم رد وا :

هتطحالم ىلإ قبس دق هب ةردصملا ةيثالالال بيكارتال يف يجمع علم لصفال ىنعم دارطال نإ كلذل ىلع هبن (- ٣٩٥ ت) سراف نب دمحلأ ماملالاف . ةيودحملال غلاب قاطن يف نكل ، ةمئالال نم ةثالال ىلع هبن (- ٥٣٨ ت) يرشخمزلال رمع نب دومحم ماملالو ، ةغللال سيياقم :همجعم يف ، (للز) بيكرت يف و (نوقفني) يتملك دنن ، " فاشكلال" هريسفت يف كلذو ، (حلف) و ، (قفن) بيكرت يف كلذل يرشخمزلال عبت (- ١١٢٧ ت) يسولأل دومحم نيذل باهش ماملالو ، ةرقبال ةروس لوأ يف (نوحلفملا) ةملك دنن (يعالطال بسح) دحاو بيكرت يف كلذل لثم ىلع هبن مئ ، نيبيكرتال ىلع هتطحالم يف سراف نبال مالكو . [٧٨ :ءارسالال] {قسغ ىلإ سمشلال كولدل ةالصال مقأ} :ىلاعات هلوق يف "كولد" كولدلل نعي يسولأل مالكو ط بسحف ةراشلال يرشخمزلالو

ىلإ وأ ، ةرهاطلال دارطال ىلإ هبن ةثالالال ةمئالال نم دحلأ نكل . ةيثالالال بيكارتال ةلثمأ هي ف داز . اهتلتشي يذل فرحلاب اهنم لكل ماعلال ىنعملال رثأت يجمع علم لصفال نم ةيثالالال بيكارتال نأ ةركف ىلإ قرطت نيبيداليملا نييرشعلال نرقلال نم لوألال فصنلالو رشع عساتلال نرقلال رخاوأ يفو (١) ةيبرعلال ييوجل رابك نم ةقت - ةيوجللال لوصألال ةيئانثال ةروس يه ثيح نم- يجمع علم لصفال (أ) : اهتيملعل يف حدقت رومأ مهتاجلالع تباش نكل . ةغللال ءاشنل ىلوالأ ةروصلال نع مهتوحب يف عقاوم يف - فرحأ ةفاضل صارتفا (ب) ، ةركفال ديأت لجأ نم ؛ دنس الب ، اريثك بلقلالو لادبالإ ءاعدا (د) ، قيبيطتبال يف دارطالال نع دعبلالو ، ةيئاقئتالال (ج) ، اءقوف اموتايثالالال نيوكتل ةدرطم ريثك يف ةبقحلل هذه طسق ناك هلك كلذبو ... كلذل هي ف اوعدا ام يف يناعملال براقئت هجو نايب لافغل (٢١-٢٢ ص ١٠ ج ، **لصؤملا يقاقئتشالال مجمع علم** باتك) . اودحم يجمع علم لصفال ةركفل ليصألال

دروم رد ،هيمجعمالم و هيخيراتال هيئانثال هب انبم نيا ميسقت اب تاسارد رد حلاص يحبص [4]
:ديوگيم نينچ لوا مسق

هيناسنإلإ غللألأشن ريسفت ىلإ اهب نيلىلاقال رثكأ ىدل دوعتف :هخيراتال هيئانثال أمأ
وأ ،هعيبطلال رهاظم تاوصأو ،ناويحلل تاوصأ ناسنإل ديلىقتك ؛هعيبطلال تاوصلألأاكاحمب
ملكلاف" نهيعم أتاوصأ اهعوقو دنن ثدُخُت يتل لاعفألأ نع وأ ،هصاخلال هتالاعفنا نع هريبعث
ديز يأ- تمئف مث ،هعيبطلال تاوصلألأاكاحم ،نكاسف كرحتم ،دحاو ءاجه ىلع اهرمأ لوأ يف تَعَضُو
فلتخي أفرصت اهب نوملكتملم فرصتف -فرطال وأ بلىللىل يف وأ ردىللىل يف رثكأ وأ فرح اهيف
هيهألأو ،تاييبلأو ،لىئابلقأو ،دالبلأالخاب

ءاج مث ،اهتخأ نود ةركف وأ ،هياغ وأ ،هانعم هغيص وأ ،لادبأ وأ ،بلىل وأ ،فدح وأ ،هءايز لكل ناكف
عبتتالو ،ءارقتسالل اهيلإ مهقاس وأ ،هعيبطلال مهيلإ هتحوأ أم ىلع نمزلأ عم اهرقأ لامعتسالل
،أعديب آيلىلت كلذ دب تلجت أم ،بابللأاب هذخألأ ضمأوغلأو رارسألأ نم كلذ لك يفو ؛قيقدلأ
!عزعتت نل ماكحأو لوصأو نُس ىلع ترقتسا

بسني يذللأينج نباك ،هحضاو صوصن يف هيوغللأرهاظلأ هذرهيرقت ىلإ لامَ نَم برعلأاملع نمو
لصأ نأ ىلإ مهضعب بهذو" :لوقيف ،هل هبلىقتو هب هءاجعإ يدبي مث ،ءاملعلأضعب ىلإ يألأ اذه
،رامحلأحيحشو ،ءاملأريخو ،دعرلأنينحو ،حيرلأ يودك ؛تاعومسملم تاوصلألأ نم وه املأ اهلك تاغللأ
اذهو ،دعب اميف كل نع تاغللأ تذلومث ،كلذ وحنو ،يبطلال بيزنو ،سرفللألهصو ،بارغلأقيعنو
نيلللأعارم يف نأ بيرالو... (١٤٩-١٤٨ ص ،هغللأهقف ي تاسارد)"لبقتم بهذمو حلاص هجو يذنن
يتلأيناعملم نم هفئاطلأ هذو نع ريبعتلأ يف ،رهجلأ وأ سمهلأو ،هءشلأ وأ هفخلأو ،هوقلأ وأ
ربعملم تارهاظلأ تاوصلألأ هذوصقملم هيناسنإلأاكاحملم ىلع آحضاو آللىلأ ،اهيلإ قرأشلأ تقبس
هعوضوملم طافللألأ نبب هعيبطلال هقالعلأ حملن ىتحت ءانع ريبك آللأ جاتحن اللأ نحنو .اهنع
،عجسي يرمقلأو ،لدهي مامحلأو ،قزقزى روفصعلأف ،تانأويحلأ نم ردىت يتلأ تاوصلألأاكاحملم
:لاعفألأ هذو رداصم تلباق اذإ تنأو .خلإ ... يوعى بئذلأو ،روخي لىلأو ،حبني بلكلأو ،هومت هرهلأو
تانأويحلأ نم اهعمست يتلأ تاوصلألأاب ،ءاوعلأو ،راوخلأو ،حابنلأو ،ءاوملأو ،عجسلأو ،للهلأو ،هقزقزلأ
،رانلأسيسحو ،دعرلأميزه يف كلذ لثم لُلقو .تاوصلألأ كلت لوصأ آريثك برأقت اهانأب تنقيأ
،رضتحملم هجرشحو ،عجوتملأ هوأتو ،يكأبلأقيهش يفو ،هعيبطلال تاوصأ هياكح يف ،ءاملأريخو
نع هربعملم تاوصلألأهياكح يف ،ضمأغلأهغمغو ،رئاحلأهمتومتو ،قنتخملأريكو ؛ضيرملأنينرو
،نصلألأعطقو ،هرمئلأفطقو ،ملىللأطقو ،صيمىللأطقو يفو ؛هفلتخملأهيناسنإلأالاعفناللأ
،هضفلأضرفو ،قننعلأسرفو ،بابللأدرفو ،نطبلأثرفو ،مدللأيرفو ،دوعللأمطقو ،سببأللأمضقو
(١٥٢ ص ،نامه).عطقلأثادحلأ نع هرداصلأ تاوصلألأهياكح يف ،سأرللأعرفو ،هشبخلأضرفو

:هيمجعمالم هينانثال دروم رد و

:هيمجعمالم هينانثال ىلإ هخيراتال هيئانثال نم

مزالت نأ هينانثال هذله يغبني ناك ،هغللألأشن يف هخيراتال هيئانثاللب لوقللأحصي كىللو -د-
نبيصرعللأنيثحابللأضعب قلىطأ كلذل....طقف نيطيىسب نيىتوص نم فلؤملم عطقملم هذحو
نم ريىثك هيلإ عىجري آلصأ اهداوم مطعملم نأ دىي ،رطن ناعملأهينانثال ملك ئىرقىتي يذلأ" :نأب لوقللأ
ينعم لوح روىي عيمىجلأ دىت ،اهئلأىي أمو "لف" هدام آلثم كلذ ىلأ دىي ،اهلك لىلأ نلأ هتاملك
:لوقت ،اهئلأىي أمو "طق" هدام كلذ لثمو ،لىلأ ،دلف ،قلف ،علف ،جلف ،حلف :لثم ،حتفلأوقشلأ
لأصلفناللىنعمب اهلكو ،نطق ،فطق ،رطق ،عطق ،طق

،آلىيذت وأ ،أمأحقإ وأ ،آىيوتت يوجللأروطتلأ نوناق ىلأ عىيىي هينانثال لصألأ ىلأ ديز فرح لكو
أمو ،يعأبرللأو يثالئلأ نيب همرتسم يه أمك ،يىثالئلأو يىئانثال نيب هينونعملم هملألأاقب عم

قروصلال إلی ؤدیزلما اءاوم انءءر املك اننا، اءهل آعبء، ؤیبرعال رارسأ نم ناكف، ءاءیزلما نم ؤقوف ؤءو ؤیءا ؤیبرعبء ؤمقی اء ؤربی ام، اهلصأ ءلء یءلا ؤرءال انءو، ؤیءیراءال ؤیئانءال آءیقیءو آعونء ؤءیزءو، اصاء آءیءوء ماعال یلصأال ینعمال

عطقلال ینعم إلی "امءلءلءی امو اعاطلاو فاقلال باب" لصلأ ءری "سییاقمل" یف سرفا نبا اءف نم ؤرمء ءءل لءل یءلا "فطق" یفو ؤیء نم ؤیء ؤنابإو مَرَص یلعل لءل یءلا "عطق" یف ؤاریف، اضیأ ؤیءلال عطق یلعل لءل یءلا "مطق" یفو ؤیءلال عطق یلعل لءل یءلا "لطق" یفو، ؤرءش عطقلال ینعم "ءَصَّءخف" طق" یئانءلال لصلأال یلعل ؤءئاز آفرء ءءاء میملالو ماللالو افلالو نیعلال عطقلال ءاءءل یف ؤطلعلالو ؤءشلال ءاءرء نیب اهءاوصلال ؤءءرو، ءءألالو ؤنابإالو مرصلال نیب ؤءعؤونو (١٥٦-١٥٣ ص، نامء)

یقاقءشالال مءعمال رء لبع نسء رءءء [5]

نایل یعسلال یف عسومال قیبطءلال إلف، ءاءال ؤیراقلال اءیأ کئی نیب یءلا لمعلال اءه ام [6] ؤیءی مءعمال لصلال ؤرءف -ضرف لب- زربأ یءلا وه، اقءوم انایب میركلال نآرقلال طافلال یناعم طسق نم مطعأ یناعملال نع ریبعبءلال یف ؤاءصلال ؤورءلال طسق نأ ؤب ؤضءا ءیء، اهمالاعم ءءو کءرءشم ینعم زورب ؤعم بعصی ؤلعلال ؤورء ءأ ؤرطش میمءعم لصلال ؤناب نأو، ؤزمهللو ؤلعلال ؤورء (٢٢ ص، ١ ج، لصلؤمال یقاقءشالال مءعمال بابء) عونلال اءه ؤناب ءببءءف، ءرطم

زا ءنءرابع ؤیءص ریغ ؤورء) نأ ؤیءص ؤورء بئیءرء ساسا رب مءعم نیا رء ناگءاو بئیءرء [7] ءسا (ءای، واو، فل، ؤزمه ؤورء

بئیءرءلال یف ؤءیءصلال ؤرءألال رءص یلإ رطنلال یف صءلءل مءعمال اءه یف ببیءارءلال ببیءرء، ؤزمهلل یه انه ؤءیءصلال ریغ ؤرءألالو. ءللاوء مء یئاوء ؤاءصلال ؤورءلال نم رءصلال اءه یلی ام مء لصلل فاقلال باب یف اءنع ءءببی (ماقأ) الءمف. امءنم یأ نع ؤبلقنملال فلألللو، ؤایلالو، واوللو، ؤابلل باب یف (ءب) و. ؤاء اءءب یءلءل ؤابلل لصلل ؤابلل باب یف (ءاب) و، میم اءءب یءلءل فاقلال یءلءل ببیءارءلال لك مءعمال اءه یف ؤسفن عسومال یف نوکءسو. لءا اءءب یءلءل ؤابلل لصلل ام. اءکه ؤیلاوءم (ءب)، (أءب)، (ءاب)، (ءب)، (ءب)، (ءب) ءءس الءم. ؤیلاوءم ببیءرءلال اءه اءیف (بی) الءم. ؤءیءصلال ؤرءألال كلء باوبأ لئلاو یف یهف ؤیءص ءاوء ؤرء اءیف یءلءل ببیءارءلال - ؤءیءص ؤرءأ نم ؤنوكمال ببیءارءلالو، .. اءکهو لءلال باب لئلاو یف (یءو)، ؤابلل باب لئلاو یف ؤابلل لصلل ؤابلل باب یف (كرب) الءم؛ اهفورءل یئاءهلل ببیءرءلال یف ءعصو -رءكأ وأ ؤیءالءل ؤارللو.

مء، ربو، رأب، أرء، روب، یرب، ررب: اءکه ببیءارءلال یهف ءبءرء -الءم ؤارللو ؤابلل ینعأ- لصلل اءهو. اءکهو. ؤرب، مرب، كرب، قرب، صرب، زرب، ءرب، ؤرب، ؤرب

اكءرءشم ینعم میمءعمال لصلل لمء ؤرءف زاربإ وه ببیءرءلال اءه لامعءسا یلإ اءء یءلالو (ؤرءفلل هءه ؤءص زاربإل میركلال نآرقلال ببیءارء نم میمءعمال لوصفلل ءائم ؤءلالعم رامءءساب (٤٦ ص، ١ ج، لصلؤمال یقاقءشالال مءعمال

ءب ؤك ءسا ءایضایر بابء یاهءءاش زا یکی ببیءرء زیلانأ ای بابءءنا ءایضایر، ءایبببءرء [8] ءا. ءاءرءیم یهانءم یاهءعومءم یور یراءءاس لئاسم زین و اهیزاب، اهفارگ، شرامش لئاسم یسررب اهمءیروگلل و رءویمپماک یسیونءم انرب رء نأ ؤءافءسا ؤب ناوءیم ؤءاش نیا مهم یاهءربراك ؤلمء ؤك ءسا نیا ءنكمی زیامءم یضایر یاهءءاش رگیء زا ار ءایبببءرء ؤك یلئاسم زا یکی. ءرء ؤرءاش

زین ییامنه‌ار هرود یضایر تامولعم نتشاد و درادن تایضایر زا یصاخ تاغالطا هب زاین نآ نتخومآ هئوگامعم لئاسم هب عقاو رد تایبیکرت یاههشیر هک ارچ دسریم رظن هب یفاک نآ کرد یارب یسررب حیرفت یارب هتشدگ رد هک تایبیکرت لئاسم زا یرایسب ،دسریم اهیزاب و یضایر زا یکی هب تایبیکرت ریخا نرق رد ،دنراد یدربراک و ضحم تایضایر رد یدایز تیمها هزورما دناهدش زا یکی هک دنکیم ادپ شرتسگ هراومه نآ یاهزرم و هدش لیدبت تایضایر یاههخاش نیرتمهم اهرتویپماک یالاب تعرس تلح هب :تسا رتویپماک غارتخا ،عیرس شرتسگ نیا للع نیرتمهم و رتویپماک لباقت هتبل ،دندش یسررب ،دندوبن یسررب لباقت البق هک یلئاسم زا یرایسب لمع یارب و دننک لمع لقتسم دنتسنناوتیم ن اهرتویپماک و تساهدوبن هفرط کی تایبیکرت هب و دنا یتایبیکرت اهمتیروگلآ ابلاغ یرتویپماک یاههمانرب ساسا ،دنتشاد همانرب هب زابن ثعاب و دش مولعم ربارب نیدنچ رتویپماک غارتخا زا سپ تایبیکرت دربراک و تیمها لیلد نیمه تایبیکرت ثحابم ،دندروآ ور هنیمز نیا رد هدرتسگ تاقیقحت هب یرایسب نانادیضایر ات دش هب ناوتیم اهشور نیا هلمج زا هک تسا شرمامش یاهشور هیاپ رب نآ ساسا یلو دناهدرتسگ رایسب ناونع هب تسا نکمم ،شرمامش ای ندرمش کیای .درک هراشا تشگیاج ،برض لصا ،عمج لصا رظن هب یلو ؛دریگیم ارف باسح ملع هعالطم زاغآ رد وجشناد ره هک دوش یقلت راکشآ یدن یآرف ،هسدنه ،ربج نوچ ،تایضایر «رتراویشد» یاههنیمز هب وجشناد هک جیردت هب ،نآ زا سپ هک دسریم رتشیب شرتسگ هب یرتمک رایسب هجوت دسریم لارگتنا و لیسنارفید باسح و ،تاثلثم رد زین ییاهدربراک ،تسین باسح هب دودحم ندرمش کیای .دوشیم لوذبم شرمامش موهفم (رد) اهمتیروگلآ لیلحت رد و (تایضایر رد) رامآ و ،تالامتحا باسح ،یراذگدک هی رظن نوچ ییاههنیمز .دراد (رتویپماک ملع

دعاوق

مینکیم زاغآ شرمامش یساسا لصا و د اب ،یتایبیکرت و هتسسگ تایضایر رد ار دوخ هعالطم رظن هب هداسآ تبسن اهنآ هیلوا یاهدربراک و اهدهاق نیا نایب ،برض لصاح و عمج لصاح یاهدهاق هک مینک تمسقی یاهشخب هب ار هئسم میردابق ابلاغ ،رتهدیچی لئاسم لیلحت ماگنه .دسریم و لئاسم هئوگنیا ی «هیزجت» تردق داجیا ام فده .تسا لح لباقت یساسا لوصا نیا یریگراکهب اب هیزجت ،رما نیا ماچنا یارب بسانم هار کی .تسا ییاهن خساپ ندیسر یارب یئزج یاهلح هار بیکرت دیاب تدم مامت هکنیا نمض .تسا ندرمش هب طوبرم نوگانوگ لئاسم زا یدایز دادعت لح و لیلحت و لابند اچنیا رد ام هک تسا یتفایر نامه نیا ،تشاد رظن رد دنوریم راک هب اهلح هار رد هک ار یلوصا .درک میه اوخ

لوا لصا

m هب ناوتب ار یراک رگا:عمج لصاح دهاق :درک نایب ریز تروص هب ناوتیم ار شرمامش تسخن لصا ود هاگنآ ،داد ماچنا نامز مه ناوتن ار راک ود نیا رگا و ،داد ماچنا قیروط n هب ناوتب ار یریگید راک و قیروط .داد ماچنا قیروط $m+n$ هب ناوتیم ار راک

m هب دنناوتیم ،تسخن عون زا یراک لاثم ،صاخ یدادیور مییوگیم یتقو هک دیشاب هتشاد هجوت .دوش نایب نآ فالخ هکنآ رگم ،دنزیم تم قیروط m نیا هک تسا نیا رب ضرف ،دهد خر قیروط

هرابرد یسررد باتک ۵۰ و یسانشهعماج^۶ هرابرد یسررد باتک ۴۰ یاهدکشناد هناخباتک ۱ لاثم هب ،دنکیم لیصحت هککشناد نیا رد هک ییوجشناد ،عمج لصاح دهاق ربانب .دراد یسانشناسنا بختنا یسررد باتک $40 + 50 = 90$ نیب دنناوتیم ،عوضوم نآ ای نیاهرابرد رتشیب یریگارف روظنم چیه هکنآ رب طورشم داد میمعت راک ود زا رتشیب هب ناوتیم ار الاب دهاق ۲ لاثم .دروآ لمع هب زا کی ره رد هک رتویپماک ملع سردم کی ،لاثم ناونع هب .داد ماچنا نامز مه ناوتن ار اهراک زایتفج ۲۰ نیا زا کی ره دنناوتیم ،دراد یتامدقم باتک چنپ لاثم لاکساپ و ،نرترف ،کیسیب ،لپا اههنیمز .دنک هیصوت یسیونهمانرب و نیتسخن یریگارف هب دنمهقالع یوجشناد هب ار باتک

مود لصا

یمیصت ذاختا روطنم هب یاهنخراک ریدم .تسا شرامش مود لصا یفرعم یارب یلخدم ریز لاثم وضع جنپ زا بکرم A هورگ .دروآ درگ هورگ ود رد ار دوخ نادنمراک زا رفن ۱۲، هنخراک هعسوت هرابرد ،رگید هورگ .دروآ لمع هب یتاقیقحت هعسوت نینچ یلامتحا دعاسم جیاتن هرابرد تسانب و تسا لمع هب ییاهی سررب یلامتحا دعاسمان جیاتن هرابرد تسا دنمراک تفه زا بکرم B هورگ ینعی هرابرد اضعا نیا زا یکی اب طقف دهوخب هدربمان ریدم ،یمیصت ذاختا زا لبق ،رگا .دروآ دهوخب هب ،یلو ؛دنک راضحا ار دنمراک ۱۲ دناوتیم ،عمج لصاح نوناق ربانب هاگنآ ،دنک تبحص میمصت و A هورگ زا یوضع اب هب نشود زور هک دریگیم میسقت هدربمان ریدم هنافرط یب تواضق روطنم اب .ددرگ لئان یمیصت ذاختا هب ات دنک تبحص B هورگ زا یوضع اب هب نش هس زور سپس هب قلعتم دنمراک ود قیروط $۵ * ۷ = ۳۵$ هب دناوتیم و ا هک مینکیم هظحالم ،ریز لصا یریگراک هب .دنک تبحص اهنآ اب و دنیزگرب ار هئاگود یاههورگ .

برض لصاح هدعاق

زا کی ره یارب و نکمم هجیتن m لوا هلحرم رد رگا و دوش میسقت مود و لوا هلحرم ود هب یلمع رگا اب دناوتیم هدربمان لمع لک هاگنآ ،دشاب هتشاد دوجو مود هلحرم رد نکمم هجیتن n ،جیاتن نیا .دوش ماجنا قیروط mn هب ،هدش دای بیترت

(ایدپ یکیو تیاس).دنمانیم زین باختنا لصا ار هدعاق نیا یهاگ

بلقت عم ،امهقاق تشا و ،امهفیراصت لواح رکذ نم افرط ،امهنب قرف یلع لوقل امام مّدقنل و [9] ابیرغ اقیروط هدجتف هارتس و .هقوق ام یلإ هولعی و ،قاقتشال ردق زواجتی عضوم اذه نإف ؛امهفورح .ابیجع عفیرشال ةغلل هذه نم اکلسم و

،ضعب یلع اهفورح ضعب مّدقت نم ،تفرّصت فیک و ،تدجو نیأ «ل و ق» ینعم نإ ؛لوقأف مل ،اهلک ةلمعتسم تسلا اهبیکارت تاهج و .ةکرحل و فوفخلل وه امنإ ،هنع هرخأت و «ق و ل» ،«و ق ل» ،«ل ق و» ،«و ل ق» ،«ل و ق» ؛یه و .اهنم عیش لمهی

وه و .هبنالذمی و ناقلقی و ،هل نأفخی ناسلل و مفلأ نأ کلذ و .لوقل وه و «ل و ق» لوأل لصأل نکی مل ،لوقل یف ادخأ ناک امل ءادبالا نأ یرت ال أ ؛نوکسلال یلإ ةیعاد وه یدلا ،توکسلال دضب هیلع فوقومل فرحل نکی مل ،توکسلال یف ادخأ ءاهتنال ناک امل و ،اکرحتم الإ هب ءودبمل فرحل انکاس الإ

جّاعل لاق ؛هعارسإ و هتّفخل کلذ و ؛شحو لا رامح ؛لوقل هنم «و ل ق» یناثل لصأل

*اجلغم اولق بیقرقتل خضاوت *

ناک و ،ّفخ و ّفج یلق اذإ عیشلأ نأل کلذ و «نأولقم امهف ،قیوّسلال و رسبال تولق» مهلوق هنم و «لجر ای تیلولق» مهلوق هنم و ،فطلأ و ةکرحل یلإ عرسأ

ل:لجلا یف لّقوت ؛ولاق و ،هتکرحل کلذ و ،لعولل لقول هنم «ل ق و» ثلثال

ل:لبقم نبا لاق .لامتعالا و ةکرحل عم الإ نوکی ال کلذ و ،هیف دّعص اذإ

الوق و ةلومزا ،ارقلل محأ ادوع

افذقل عبتی هیبأ ثارت یتأی

لاق. عرساً اذ: قلبي قلو :اولاق «ق ل و» عبالا

قلت ماشلا نم سنع هب تءاج *

دق ف اذه ىلع و .نوعرست و نوّفخت ىأ [15 :رونال]مُكَّتَنْسَلْأَبُةَنْوَقَلَتْ ذِئْئِرْق و .عرست وّفخت ىأ ن و ،طفلال اذه نم العوف قلوألا نوّكي نأ نكمي

ىف ديلا تلمعأ و مدخ ام ىأ «ىل قّول ام الإ ماعطالا نم لكّآ ال» شي دحلا ىف ءاج «ق و ل» (سماخلا) عارسإ و اهتّفخل كلذ و ،ةدبزللة قوّللا هنم و .هتاهجّ ماضتت و نئمطي ىتح ،هقيبلت و ،هكّيرحت تناك امل -ةقولألا نأ موق مهوت و .امهون و لصملا لقث و ،نبحلا ةكسم اهل تسيل اهنأ و ،اهتكرح طفلال اذه نم تناك ول هنأل ؛لطاب كلذ و ،اهطفل نم -امهفورح تبراقت و ،ىنعمللا ىف ةقوللا ىه ىلع بجي ناكف ،هلاثم لاثملا و ،لعفلا ةدايز نم اهلوأ ىف ةدايزلا تناك ذإ ؛اهني عحيحصت بجول و مسالا نيّب كلذب قرفيل ،ةحصلاب بيّنأ و نيّعأ و قوسأ و بوثأ ىف اولاق امك ةقولألا نوكت نأ اذه قيّربل كلذ و ،برطضا و قرب و عمل اذإ قربلا قلأت نم ةلوعف ةقولألا امنإ و .حضاو اذه و ،لعفلا .اهبارطضا و ةدبزل

لاق ؛اهناري طّعرس و اهتّفخل كلذ اهل ليق ،باقعلل ةوقّللا هنم «و ق ل» (سداسلا)

لالمش تاطأط نابقل نم فوفد	ةوقل نيحانجال ءاختفب ىنأك
---------------------------	---------------------------

و ،هنم شيط و ،هيف ةّفخ هنأكف ،هلكش برطضا هجولا نأ امهؤاقتلا و .هجولا ىف ةوقّللا هنم و .مقيقتسملا روفو و ،ححصلا ةكسم هل تسيل

هلوق هنم و :

اسيبق تقال ةوقل تناك و *

وبن هنع بنت مل و ،هتلبقف لحفلا ءام ىلإ تعرسأ اهنأ كلذ و ،حاقّللا ةعيرسلا ةقانلا :ةوقّللا و رقاعلا .

نأ اذه عم بجي ال و ،كلسملا رعو اهل دّروتل و ،بهاذملا ةنرح اهيف نحن ىتلا قئارطلا هذف مال نوّك بّلغ هارت ال أ ؛اهب ذخأي و اهاري ةّللا همحر ىلع وبأ ناك دق ؛دعبتست ال و ،ركنتست -«هيفثي و هوفثي ءاج» اولاق دق اوناك نإ و -،ءاي اهنوك ىلع ،اواو -ةلوعفأ اهل عج نميف -ةّيفثأ وه و ،اه نمّ ذاشلا فرحلاب لفحي مل و ،واولا نم الإ نوّكي ال هفثيف :لاق «هفثي ءاج» مهلوقب ،اواو اهمال نوّك ةّيفثأ ىف هذنع ىوق اواو فثو ءاف دجو أمّلف .هتّلقل ؛سعي لثم «سئي» مهلوق (٥٨-٦٦ ص ؛ 1 ج ؛ (ينج نبا) صئاصخلا) .امهنيب دعب ىلع ،ءافلا عوضومب مالل سنّأتف

بيكرتلا نأ ينعي ال ايوغل ىنعم ىفئابفلأ فرح لكّ اندح نأب فورحلا ىناعم نم هانركذ ام [10] ىناعم عومجم وه بيكرتلا ىنعم نوّكي شيحب هفورح نم فرح لكّ لمالكلا يوغللا ىنعمل لمجم نيّب فرحلا عقوم بيترت نأ تنيب ةيقيبطتلا ةساردلا نأ كلذ ؛اهب لوقن ال نحنف ،الك .هفورح ،وه امك فرحلا ىنعم ىقبي دقف :بيكرتلا ىف لصحلا هانعم ىف ىوق ريثأت هل بيكرتلا فورح وأ هقبسي يذلا فرحلا ىنعم ريثأتب فرحلا ىنعم فعضي دقو ،هرواجم امب ىوقتي و دكأت ي دقو .بيكرتلا ىف هيلي

بارشل ةنوكملا داوملا طلخ بيترتب هذو بيترتلا رثأ ةلأسم هبشأ ىنإف رمألا اذهل ابيرقتو الوأ نوميللا ريصع انعضو اذإف :نوميل ريصعو ركسو ءام يه داوملاف ؛ىلحلمل نوميللا ريصع نم هلك بوذي نل هنإف طيلخلال كلذ ىلع هانعضوو ركسلاب انج اذإ مث ،هب طلتخي هنإف ءاملا ىلع

ليلق طيلخل المعط نوكتيس اذبو، ليلقلا إلى هنم بوذي الامبر لب، نوميللاو ءاملا طيلخ يف ريصع نإف نومللا ريصع انعضو مٲ، باذى تح هانبلقو الوأ ءاملاب ركسلال انطلخ اذا أم. ءوالحلل نأ ي. روكذمل بورشملا ءوالح ءجرد عفترت اذبو، املات اطالخلا ىلحمل ءاملاب طللتخي نوميللا رخلال لبق طلخي اهيا- داوملا طلخ بيترت ببسب تريغت نوميللاو ركسلاب ءاملا طلخ ءيلصح ريغت هانعم ريغت هئا ي- الثم فرحأ ءالث ءدام نم يوغل بيكرت نوكت يف رملال كلذكف بيكرتلا ءعايص يف نيءملا فرحلا ءيقبسأ.

ينج نبا ءيرطن انتشقانم دنع هانعم يف بيكرتلا فورح بيترت رثأ ءلأسمل انضرعت انك دقو -هلوانل هلل رفغ- معزثيح (هءه انتلأسم عم اهءوحو مءا يف قباطت يهو) ربكأل القاقثشال يف يف ءجوي اعيمج اءنيب اكترشم ىنعم اهلك يطعت، ءتس يهو، (الثم) ءيثالثلل ءداملا بيلالق نأ (قول / وقل / قلو / لقو / ولق / لوق) اهبيكار نأ معزف، (لو ق) ءدامب كلذل لثموا، هانم بيكرت لك لثم امك، ءءح ىلع هانم لك يف ققحتم ىنعملا اءه نأو، "ءكرحلاو فوفخلا" ىنعم ىلع لءت اهلك. ءءشلاو ءوقلا ىلع لءت اهلك (بجر / جبر / ج / جرب / رجب) اهبيكار نأ امءاز (رج ب) ءدامب (م ل ك) ءدام لاثم يف لعف كلذكو.

يناعم انحرش نأ اهل ءيقيبطتلا انتشقانم نم ناكو. اهانصقن ىتح ءيرطنلا هءه انشقان دقو داوملا نم ءدام ي نم نيبيكرت ي ءيني نعم قباطت مءع انيبو رشح ءينامثل بيلالقلا كلت بيكارتل يناعم براقت نأو، بسحف نيبيكرت اينعم براقتي نأ كانه ام ىصقأ نأو، ءالثلا (هلل همحر ينج نبا هء ىلع ءركفلل نايعط اهيا لىل عفء، ءبالخو فلكتو ىوءء ءرجم وه ءتسلال (٢٣-٢٢ ص، [لصؤمل يقاقثشال مجعملا](#) باتك

اقىبطت واءىرطن؛ قاقثشال ملع [11]

١٢، سمش [12]

١٨٥، نارمع لآ [13]

تسائىنج نبا مالك ءرءرء فلوم ياه لاثم زاءروم نيمهن، لاثم نيا [14]

ءيشلال زل: هلباقمو. تابل واكاستما مءعو قالزنا اءف" قلز: ءرخصلا نع لءرلا لز: "زل-لر- ٩ (٢٢ ص، [لصؤمل يقاقثشال مجعملا](#) باتك). قوصلو كاستما اءف" هقصلأ / هايا همزلأ: ءيشلاب

١١، تافاص [15]

نم اءخأ كلءو. ءقعت واءمء مءعو شفتو راشتنا ي قرفتو بيست نع ربعت: نيشللاو [16] -ءاشيشلال نمو، (راشتناو قرفت فيفخلا لالقثنال) ءعيرس ءفيخ ي: ءاشوش ءقان: "مهلوق ءشاشه) "... ءتشى مل ىونأ اءو، ىون ءقعي ال يءلا رمتلا / هاون ءتشى ال يءلا رمتلا وهو، رسكلاب اءو- بوءت) " بلحءت ءءخأ: ءمءشلل تشأو، شهلل سبببيل زبخل: ءءفللاب- شأل" نمو؛ (بيستو ءعب- ارشتنم ايشفتم ءاولل ءورءب اءنوكتب روعشلل عم يقيءللي نيشلل ىنعملا اءو. (بيست دقو. كنءال نم هياءاى ام ىلإ فرط برق ناسللل مءقم طسو عافءرا ببسب هضرءعي يءلا قيضملا ٣٠٠ ص، [لصؤمل يقاقثشال مجعملا](#) باتك). اهانعم لثم ي و، اهافصو اوقأ وهو، يشفءلاب اهوفصو (٣١)

دسیون یم ءاث دروم رد لبج نسح رتكد [17]

ريزغ :ثيثأ رعش" :مهلوق نم اذخأ ،يشفتلاك ام راشتناو ةفاثكب قاقد ذافن نع ربعت :ءاثلاو رعشلا ةقد طحللي) " ةثيثأ ةثك :ةثأ ةيحو. فتللو رثك :تبنلا ثأ دقو .تابنلا كلكذكو ،ليوط اياثلا فارطأ نيب ناسللل فرط دمب ايتوص ءاثلا نوكتب روعشلا عم يقتلي اذهو .(تبنلاو اهب حمسي يتلا مفلل ذفانم نم ةرشتنم ةقيقد ةيئاوه اطويخ سفنلا جورخو ،يلفسلاو ايلعلا (٢٧ ص ،[لصؤملا يقاق تشالا مجعمل](#) باتك .هفرط لوحو هيبناج نم كاذ ناسللل عضو

غثل :لجرلا هه" :مهلوق نم اذخأ كلكذو" ةوقب هي ف ام غارف وأ فوجل غارف نع ربعت ءاهلاو [18] هنأك هفوج غارف يحيوي ملكتملا نم هرودص عقوتي امل عاطقنا سابتحالا اذه) " هناسل سبتحاو اهي فعضاوم الو ،اهب قلعتم ال يتلا رئبلا :حتفلاب -ءاهولا" نمو ،مالك (هفوج ي) هदन سيل ينعمل اذهو .(لماك غارف اذهف ،هل عاق ال بج اهنأك) (لخادلا نم اهنواج =) ،اهيلاج دعبل اهلزان لجرل ذإ ؛قئاع الب جراخلا لىل ةريبك ةعفد نيئتئرلا ءاهو جارخإب ءاهلا توص نوكتب روعشلا عم يقتلي .ةوقب فوجل نم ءاهلا غارفإب سحنو اعستم ءاهلا ىرحم نوكي

(٣٧-٣٨ ص ،[لصؤملا يقاق تشالا مجعمل](#) باتك)

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى لاكشا [19]

٣٨-٣٩ ص ، [لصؤملا يقاق تشالا مجعمل](#) باتك [20]

باتک یایازم (د)

رد باتک نی، تسرا بوخ باتک نی یلیخ یلیخ لاج یی یلیخ تسرا یباتک نی هصالخ هکلب؛ دوش یم تغل یاضف یخیرات یاه باتک زا یکی هدنی آرد م نامگ هب، دوش یم راگدنم خیرات دینی ب و دینکب راک و دیورب هللا ءاش نا ادعب الاح، تسرا یفطع ی هطقن ینعی، تغل نورب ی تح! اص و رس یب مه یلیخ، رفن کی، تسرا هدرک راک هچ باتک نی هک

عیسو ینادیم راک

[1] تسرا هدرک ینادیم راک یلیخ ناشیا

نآرق؛ مکحم ی تدیقع ه ناوتشپ

دیوگ یم، تسرا نآرق تاغل تسرا مکاح نآ هب هک مه ی تدیقع ی هبنج نآ و دراد ناشیا هک یا ه ناوتشپ نی زا، اذک و اذک و فرع دیوگب دیناوت یم رگید [ار] نی، تسرا مخ مالک نآرق تاغل هک نی ه تسرا هدرک ولج ار شرک و دراد ی تدیقع ی ه ناوتشپ مکحم یلیخ ناشیا، هیحان

باتک همدم

یهمدقم، دینادب ردق منکی مضرع ار اه نی، هدنز ای هدرم ام، دینک یگب ل طح دیا ار شا همدقم هس و د ار شا همدقم، درب یم راک هدرک کی، نی اب سنا و شا همدقم دوش مهف، تسرا هحفص لهچ باتک دیرب یم هرهب نآ زا هک دراد یدی اوف رمع کی تقو نآ، دینک طح و دیرگرب و دیورب راب

نایبل یعیسلای عسوملای قیبطتالای ف، داجالای راقلالای هی کیدی نیب یذلای لمعلای اذه ام [1] هی، یجمعملالای لصفلالای یرکف -ضرف لب- زربأ یذلالای وه، اقاووم انایب میرکلالای نآرقلالای ظافلالای یناعم طسق نم مطعأ یناعملای نع ربیعلالای ف حاحصلالای فورحلای طسق نأ هب حضتا ثیح، اهملایم ددحو کترشم ینعم زورب هم بعصی قلعلای فورح دحأ هرطش یجمعم لصف انب نأ، ةزمهلای قلعلای فورح عونلای اذه انب تبجفت، درطم

بیکرت ۲۳۰۰ یلاوخلای روحملای ینعملای نایب) قیبطتالای عس (أ) لمعلای اذه یفوتسرا دقو لک ءاوضنا هجو نایب عم (ب) .. ایجمعم لصف ۳۷۰ وحن بیکرتل کترشملالای ینعملای ددحت ققحت هجو کلذکو، هبیکرتلای روحملای ینعملای تحت (ةیوغللالای مجاعملای وأ نآرقلالای هدرأ) لامعلای تسرا ةیئاقتنالای افنا (ج)، فلکتنالای نع دعبلالای عم - هبیکرتلای نم لک ینعم یف یجمعملالای لصفلالای ینعم ینعم نایب یف دارطالای عم و (د)، میرکلالای نآرقلالای ف ةم لک هنم تدرو بیکرتلای لک ةجلایمب مازتلای اب ییئابفلالای فرحللای وتوصلالای یوغللالای ینعملالای، بیکرتلالای

،**ةينآرقلا تادرفملا يناعم ةجلاعم ةعس** رامثتساب ايقىبطت ةركفل زربأ نأ تيأري نإ م ث لافغإ نم ىلوا كلذ نأو ،ةيمجم لوصف ةروس يف تادرفملا كلت بيكارت ةجلاعم ضرعب كلذو ام كاردتسا نأ كلذ ىلع عجشو .قىبطتلا راركت عم ةجلاعم لاب اهلزع نم برقاو ،اهعيسىضتو ةركفل بيترتلا بسح مجمملا يف بيكارتلا بيترت دارطا يف انرصع يف يراجلل ةفلاخم دعي بيكارتلا درسبو ،مجمملا اذه يف بيكارتلا بيترت ةقيرط باعيتساب :حاتم = يئابفألا (٢٣-٢٢ ص ١، ج ، **لصؤملا يقاقئتشالا مجمملا** باتك). (سرهلأ)

یاهراکهار و باتک صقاون (-ه) حالصا

زاب تسا نکمم هک هتفرگ شپ ار یلاور کی ناشی. تسا ثحب تامدقم مه زاب باتک نی هتبلادن زب اچرد.

باتک لی مکت ترورض.۱

یارب یلمکم و دوشب هفاضا اهنی هب، تسه مه اهنآ هک، یرگی دغاق و دینک شلی مکت ادعب رگا نیرتهب زا. تسا بوخ یلیخ، باتک نیالاعف. دوشیم یلاع یلیخ رگی د، دوشب هتشون باتک نیادی ایم نم رصاق نهذ هب هک یا هزادنا ات. دوشیم راگدنم خیرات رد هک تسایاه باتک

اه نیانعی هک؛ مراد تشاددای شیارب البق هتفگ یم ناشی هک یلک طبابوض نآثلث دیش نم اب مظنم یلیخ هدرک هدایپ و هدناسر رس ناشی بخ و. تفر ولج دوشیم هک تسایتالم تحم ساسحایاهدوبمک، داتفا ثحب هب ادعب شیاهاج یضعب رگا هک تسا نکمم. یباسح تافاضا دیایب شراک هب مدرک ضرع نم هک یتالم تحم ات دنچ نآ هک دوشب

تالمکم زا؛ توص تایصوصخ یسررب

دراد تلخد دوشیم چراخ هک مه یتوصسفن تایصوصخ، [1] تسا هتفرگ ار قطن زاهج ناشیالاثم. ادعب تساه نیاتالیمکت اه نآ

و دیروایب راشف ولگ هب، دیوگب مکحم، دیوگب توص تدش اب ار یفرح کی امش هکنی و. دراد قرف فرحتیفیک اب، دیروایب راشف نآنتفگ رد، دیوگب

داجی ار توص نآ هک توص نآ دُوم رد- شجرخم رد شدوخ هک یتوص اما، تسا زیچ کی توص تدش هک ام توص هاگتسد. دنیوگی [2] توص تنمرف نآ هب. دنک یم قرف، درادن ای دراد تدش- دنکیم، دیایم یتوص یاهرات زا هک ار یتوص، توص جرخم، توص دیدشت ساسارب، هداد رارق ار نآ دنوادخ هتفای دیدشت هک یجاوما هب تروص نیاهب ار نآ. دنتفگ یم [3] سنانوزر نآ هب. دنکیم یراکتسد اب امش توص جرخم. دیوگی توص جرخم نآ هب اذل. دیایم نوریب امش ناهد زا و دنکیم لیدبت. دهدیم تروص ار راک نی، ناهد یاج دنچیگنهامه

شاوی هچ و دینک تبحص مکحم هچ امش. [4] تسه مه یرادومن. تسا راک زایشخب تنمرف دینیبب

یراک؛ دیتفگ هچ هک دهدیم ناشن [5] راگاناوا هاگتسد رد دیوگی «ءار» یتقو اما. دینک تبحص ار «ءاب» ینعی. دیتفگ ار «ءاب» امش هک دیوگی نآ هکلب. هن ای دیتفگ مکحم ار «ءاب» هک درادن. دهدیم صیخشت «ءاب» ناونعهب

ثحب نیا هب عجار ددعتم تاسلج رد تغل هثحابم رد ام .[6]تسا شپ لاس داتفه یارب تنمرف

یاهدیافرپ یاهزیچ ،دیریگب ار نآ هلابند رگا هک تسا ییاهثحب نیرتهب زا یکی .[7]میدرک
دنگ دیلوت توص رازفامرن و رتویپماک اب تسناوت رشپ هک مه نآلا ینعی .دیآی ناتریگ
دنتسناوتیمن ،دوب هدشن فشک توص تنمرف رگا .دندرک فشک هک تسا توص تنمرف رطاخهب
دنگ دیلوت توص

فلتخم دعاوق هب هجوت ترورض ۲۰

قاقتشا

ماطن کی رد ار هدام کی لامعتسا دراوم فّلکت نودب دیهاوخی یتقو هک تسا یایناعم خنس کی
رد نم تفگ .تفگ ار نیمه مه سراف نبا دوخ .تسا ناتتخس هک دینیبیم ،دیه ناماس دحاو ییانعم
میوگیم ،تسا دحاو انعم هک دش حضاو نم یارب رگا .مه دیمن چرخ هب فلکت سییاقم باتک نتشون
«لوصا ءعبرا» دیاش ،«لوصا ءثالث هل» ،«نالصا هل» میوگیم منک عجم مناوتیمن هک مدید رگا ام

[8]دنوریم ولج اچنیا ات ناشیا .تسه نم هظفاح رد مه

هدعاق ود عجم ،یوغل هدام کی یهاگ ینعی .دنتسین عمجلا ءعنم هک تسه یدعاوق ،ریبک قاقتشا رد
دینکیم لامعا هک ار یرگید هدعاق و تسا انعم کی شایجورخ دینکیم لامعا هک ار هدعاق کی ،تسا
دیوگیم هکنیا لاح و دینیبیم تغل سوماق رد ار انعم ود ره امش .تسا رگید یانعم کی شایجورخ
مادک ره نوچ ؟اچ .دوشیم عجم مه اب رمالا سفن رد یلو .دوشیم عجم هک تسا مولعم .دوشیم عجم
تسا هغلل هق هدعاق ود یجورخ .

؟مینک لامعا ار هدعاق مادک میهاوخیم «خسن» یور ؟تسا انعم هچ هب خسن میوگیم ام دینیب
ار یلو و دشاب تبات موس و مود فرح دیهاوخیم ؟دیه رارق کرحتم ار موس و لوا فرح ود دهاوخیم
نیا ؟دیه رارق ریغتم ار طسو فرح و دیریگب تبات ار موس و لوا دیهاوخیم ای ؟دیه رارق کرحتم
یهاگ هک میراد یخسن کی ام اذل و .دراد اچ شدوخ یارب تغل رد دعاوق نیا .تسا هغلل هق هدعاق هس
و دیرادیم هگن تبات ار «خ» و «نيس» ؟دینکیم راک هچ .دراد مه «خَسَم» ،«خَسَر» ،«خَسَن» مینیبیم
،«بَسَن» ،«مَسَن» ،«رَسَن» ،«خَسَن» دیوگیم یهاگ «خَسَن» رد اچنیمه .دیهیم ریغت ار لوا فرح
ار «خ» و «ن» ؛دیهیم رارق کرحتم ار طسو فرح مه یهاگ .دیهیم رارق کرحتم ار موس فرح ینعی
«خَرَن» ،«خَوَن» ،«خَسَن» ؛دیریگیم تبات

نیا زا یکی اب «خَسَن» یناعم زا یشخب .دشاب هدش لامعا «خَسَن» هدام یور دعاوق نیا هک درادن یعنم
ی.رگید اب رگید شخب و دشاب طبترم دعاوق

زارق تبات وحن هب دنناوتیم هک ییاج نآ رد فورح زا یضعب ینعی .تسا یبوخ یلیخ هتکن نیا
لعفلا نیع رد رگا هک تسا یفورح زا «واو» دیامرفیم امش هک یزیچ نیمه .دنداد تیولوا دیریگب
و «ءاب» اب دینیبیم دینکیم لامعا ار هدعاق نیا امش یتقو ینعی .دراد تیولوا دوش هداد رارق تبات
یواو فوجا هک یتاملک ؛دیورب برع ناسل لک رد ؛دشاب «واو» لعفلا نیع رگا .دینکیم قرف «خ»
حضاو هک دینکیم ءافیا ار یشقن «واو» یواو یاه فوجا نیا رد دینیبیم ؛دینک یروآعمج ار دنتسه
هچ هلال نیب و ینیب .دنگ صحت اهناوچ تسه زورما هک یتاناکما اب دنایم طقف .تسا
ار اهنا یتحارهب میناوتب هک دشاب یرازفامرن کی هک دوب نم یوزرا هک تشذگ نم رب ییاهلاس

اما .دوب تخس !دینک ادیپ ار یواو یاهفوجا ات یدرگب ار دجنملا رخآ ات لوا زا دیاب ردقچ .مینک ادیپ مه شنالا نیمه مه دجنملا .دمآ رید مینکب ار راک نیا اهنآ اب میتسنوتیم هک ییاهرازفامرن .درادن رازفامرن

۳. ییارگ راصحنا زا زیهرپ

-----[9]-----

یراک یلیخ سراف نبا نامز را :دیوگ یم ،دنک عورش دمآ هک یلوا ی هحفص رد همدمقم رد ناشیا ،هلب :دیوگ یم دعب[10]تسا هدشن راک رگیدیچه ؛ام نامز ات دمآ ،دشن

نرقلا نم لوألا فصنلاو رشح عساتلا نرقلا رخاوأ یفو
لصفلا ةركف یلإ قرطت نیی دالیملا نی رشحلا
-ةیوغللا لوصألا ةیئانثلا ةروس یه ثیح نم- یمجمعملا
ةروصلانع مهثوب یف ةیبرعلا ییوغل رابك نم ةقث
حدقت رومأ مهتاجلاعم تباش نكل .ةغللا ءاشنل یلوالا
؛دنسالب ،اریثك بلقلاو لادبالا ءاعدا (أ) :اهتیملع یف
یف -فرحأ ءفاضإ ضارثفا (ب) ،ةركفل دییأت لجأ نم
(ج) ،اهقوفامو تايثالثل نیوكتل ةدرطم ریثك عقاوم
لافغإ (د) ،قیببطلا یف دارطالا نع دعبلاو ،ةیئاقنالا
كلذبو ... كلذ هیف اوعدا ام یف یناعملا براقث هجو نایب
ةركفل لیصأتلا یف ةبقحلا هذه طسق ناك هلك
[11].ادودحم یمجمعملا لصفلا

:دیوگ یم ار ات جنپ راهج دعب

یحزایلاو نادیزو یکنیمودلاو یلمركلاو قایدشلا ینعأ
[12].یلیالعالو

یم نییوغل ات شش جنپ زا لاح یأ یلع .درک یم رکذ ار [13] «یگنیمود» ای «یلمرك» .حلص یحبص کی ناشی راک ناشیا هک دیوگ یم دعب - دیتفگ امش هک نیمه - ار راک دندرک عورش اه نیا هک دیوگ یم .دینک یم عافد نآ زا امش هک دیوگ یم یزیچ نامه اه نیا تالکشم زا یکی ؛تشاد لکشم رادقم و تسا نآ لدب نیا دنتفگ یم ،دنداتفا یم ریگ اچک ره ؛«اریثك بلقلا و لادبالا ءاعدا» :دیوگ **امو تايثالثل نیوكتل ةدرطم ریثك عقاوم یف فرحأ ءفاضإ ضارثفا** .تسا بلق نیا رد ار یزیچ چه امش .مامت :دیوگ یم ار اهنای یمه و هدمآ وا«یناعملا براقث هجو نایب ، اهقوف

لثم .نیا زا دینک فاص ار ناتنهد .رانک دیراذگب ار و لادبا و بلق – یبرع نابز و نآرق نابز
قُی قحتلا [رد] یوفطصم یاقآ موحرم

مهم یلیخ نیا – تسا هدرک راک هچ دینیبب لوا ناسنا ،دراد ناشیا ار یکبس دیاب نیا لاح یأ یلع
زا دعب الاح دعب ،دمآ تسد هب هک ناشیا تینهذ .تسا هدرک راک هچ ناشیا هک دمهفب لماک – تسا
ناشیا یلیخ لاح یأ یلع .دشاب نآ هب تسا نکمم هک یتالاکشا مینک عورش ناشیا تینهذ مهف
،تسا هدی شک تمحز

فوق هب ای و هفاضا دعاوق ندرک هفاضا و شللخ و عضاوم ،هدرک عورش یبوخ لاور یلیخ و شیا هراک
...،تسه هک نابز رد ییاه ییارگ طارفا کی امش

دسرب رس هزادنا هچ هک نیا اما .تسا شدوخ صاخ یاضف کی نآ ،تسا هدرک اپ هب ناشیا هک ییاضف
لوق هب ای و هفاضا دعاوق ندرک هفاضا و شللخ و عضاوم ،هدرک عورش یبوخ لاور یلیخ و شیا هراک
...،تسه هک نابز رد ییاه ییارگ طارفا کی امش

فوح یانعم یسررب رد [1]

هریت یقفا یا هراون تروص هب تشاگن فیط رد هک تسای توص **یژرنا** زکمرمت (formant) دنزاس [2]
هب هجوت اب راتفگ یارجم رد.دهدیم ناشن ار **اوه** نایرج رد راتفگ یارجم لکش ریثأت و دوشیم هدید
دنوشیم دیدشت راتفگ لانگیس یا هسناکرف زا یضعب ،ارجم لکش

دوشیم هتفگ (Formant) تنمرف هدش دیدشت **یا هسناکرف** هب

دنشابیم **لانگیس** یسناکرف فیط رادومن ممیز کام طاقن اهت نمرف

دنراد یدایز تیمها ادص یب و رادادص یاهاوآ صیخشت و یسررب رد اهت نمرف

ینیعم هدودحم زین فلتخم دارفا یارب یتح هک تسای صخشم تنمرف یاراد رادادص فرح ره
(ایدپ یکی و تیس) دراد

دسیونیم (ةیتوصلال مزحلا :یبرع نابز هب) تنمرف هرابرد دوخ باتک رد رمع راتفخم دمحا رتکد

ددرتلا

ةجوملا ددرت لاثملا لیبس یلع .هیناثلا یف هلماکلا تارودلا ددع frequency ددرتلاب ینعی
الثم ةرود لک نال (100cps) هیناثلا یف ةرود ۱۰۰ وه دعب یتآلا (۳) لکشلا یف ةنیملا ةبکرملا
(۲۳ ص ،یوغلل توصلال ةسارد).ةیناثلا نم رمتست ب یلا أ نم

ةیتوصلال مزحلا

نع هژیومت و timbre توصلال عون لکشت یتلا groups of frequencies تاددرتلا تاغومجم و تاددرتلا
formants ةیتوصام زمست ةلتخمل غاونال تاذ یخال تاوصلال

نم لقالا یلع نیتنثا و fundarnental tone ةیساسا ةمغن کلتم vowel sounds ةلعل تاوصلا لک و
spectrogram یفیطلال مسررلا یف مزحلا رهظت و (band frequency کلذک ةمزحلا یمست) مزحلا

یتوص هاگتس دی توص دی دشت زا هک تسای عی سو فی ط رثک ادح تنامرف، (ی ی اوآ و راتفگ ملع رد رد یلحم رثک ادح ای هدرتسگ هلق کی ناو نع هبّ الومعم تنامرف، کی تسووکآ رد. دوشیم لصاح ناسنا هب تا قوا ی هاگ تنمرف سناکرف، فیرعت نیاب، کی نومراه ی اء اص یارب. دوشیم فیرعت فی ط یم تیوقت سنانوزر کی طسوت رتشیب هک دوشیم هتفرگ رطن رد کی نومراه سناکرف ناو نع ار ادص کی دیلوت یاه مسی ناکم "اه تنامرف" ای آ هک تسای رد فیرعت ود نیایب توافت. دوش ...دننک یم صخشم ار هدش دیلوت ی ادص دوخ ای دننک یم صخشم

اههکاو ری یغت ثعاب یتوص یارجم رثؤم لوط هک هدی نیاب یسانشاوآ، کی تسووکآ رطن هطقن زا هک دوبن صخشم، نیاربانب. تسای روطنیمه زین اهنا دی دشت سناکرف و. تشاد یدج لکشیم، دوشیم یاهلوط اب ناگدنوگ هک ینامز، دنشاب هتشاد یگتسب اهسناکرف هب دنناوتیم اءراداص هنوگچ دننک دیلوت یی اء ادص دنناوتیم، ونا رپوس و ساب یاهه دنناوخ لاثم ناو نع هب، فلتخم یتوص یارجم فی ط تا عا لطا یزاس یداع یارب یهار دیاب. دنوشیم کرد ی ی اوآ هتسدد کی هب قلعتم ناو نع هب هک و درک داهنشپ لکشیم نیایارب ار یلح هار 1894 لاس رد نامره. تشاد دوجو توصم تیوه یانبری یگتسب هک تسای هژیو کی تسووکآ هدیپ کی هکاو یو هتفگ هب. درک عا دبا ار "formant" حالطصا تسای نکمم "formant" سناکرف. دراد «یگژیو» ای «تنامرف» ای یئزج یگژیو کی بوانتم دیلوت هب (iy ای ee) "e لوط" یارب، لاثم ناو نع هب. دشاب توافتم یمک توصم تی صخش رد ری یغت نودب. دشاب توافتم صخش کی رد یتح زتره 440 ات 350 زا تسای نکمم سناکرف نیرتمک اب "تنامرف".

ای یقی سوم تالآ، راتفگ طسوت هک دنتسه یتوص لانگیس زیامت سناکرف یازجا اه تنامرف یم ار دراد زاین نآ هب راتفگ یاه ادص نیب زیامت یارب ناسنا هک یتاعا لطا. دنوشیم دیلوت زاوآ طسوت اه تنامرف نیایرتشیب. داد ناشن سناکرف فی ط رد اه هلق نییعت اب یمک تروص هب ناوت راشف مک قطانم یاهرود یشاپورف زا توس ی ادص دنچ اما، دنوشیم دیلوت هظفحم و هلول سنانوزر [ع بنم دنمزاین] دوشیم یشان Venturi رثا.

ادص یلصا مپ و ریز ای سناکرف). دراد مان F3 یموس و F2 یمود، F1 سناکرف نیرتمک اب تنمرف یارب، F1 و F2، لوا تمرف و دب لغا (تسین تنامرف اما، دوشیم هدی مان F0 ناو نع هب تا قوا ی هاگ (لگوگ مچرتم هلیسو هب هدش همچرت یسی لگنا یادیپ یکیو). دنتسه یفاک توصم ییاسانش

هکی نامز **هنماد** شیازفا هدیپ زا تسای ترابع دی دشت ای (Resonance: **یسی لگنا** هب) سنانوزر [3] کی دزن ای یواسم متسیس کی هب (نآ **هیروف هفلوم** کی ای) یلامعا **بوانتم یورین** کی سناکرف کی دی دشت سناکرف رد یناسون یورین کی هک یم اگنه. دشاب متسیس نآ **یعی بط سناکرف** هب ریاس رد ورین نامه هک ینامز زا رتالاب هنماد رد متسیس، دوش لامعا یکی مانید متسیس دنکیم ناسون، دوشیم لامعا دی دشت ریغ یاهسناکرف

تالآ رد هدش هدهاشم دی دشت هژیو هب، تسای هتفرگ تاشن **کی تسووکآ** هنیمز زا دی دشت حالطصا رواجم هتشر دنکیم **ادص** دیلوت و دوشیم هدنازل هتشر کی هک یم اگنه، لاثم ناو نع هب، **یقی سوم** نت ادص هب هک تسای سنانوزر **ادص نی نط** یلصا لماعا لاصا. دنکیم **ناسون** و شزرل هب عورش زین هک ندب یساکعنا و یناسون تاحفص زا تسای بیم لماع نیایارب. دهیم جاوم و ناشخرد ار هدافتسا رثک ادح **مگارفاید** و هنیسّ اصوصخم و ناهد فقس، ینیب یالاب یاهتمسق زا تسترابع سنانوزر ادص هب نلویو نی نط هبعج ای ونایپ کی یالاب هحفص دننام اهنا همه نوچ درب (ایدپ یکیو تیاس) دشخبیم

هک یتال اوس همه باوج عقاو رد ؟ تسه یچ کیزیف ملع رد دیدشت ای ییواآزاب ای سنانونوزر فیرعت قرف دیدشت اب شاعترا فیرعت یلو شاعترا دیگب شهپ امش دیاش ! تسه هژاو نیمه رد میدیسرپ ندرک رتشیب و بذج رد عایشا میگب رتهب ای متسیس لیامت : تسه نیا سنانونوزر فیرعت ! هراد یتقو دینیبب ، منک شرت هداس دیرازب ؟ شکرد هتخس ... (یتفایرد یژرنا) یتفایرد شاعترا یزیچ زا رتشیب هک هراد تسود بات نیا ، نیداد شله امش و ننک یم تکرح نراد شبانط و بات کی هرذ هرذ تروصب البق هک یژرنا زا یرادقم لیلد نیمه هب و هنک تکرح هشیم دراو یژرنا شهپ هک هک تسه بات لخد یژرنا ندش تشابنا نیمه رطاخ هب تیاهن رد و هنک یم ظفح ور هدش دراو شلخد !! دیدیم تکرح ور یگرزب نوا هب بات تشگنا کی اب یتدم زا دعب امش

راجفنا زا یتفایرد شاعترا هشیب یتقو ، تسه روطنیمه مه هشیب نتسکش دروم رد ؟ دوب بللاج یژرنا هنک شلمحت هنوتیم و هرادیم هگن شدوخ لخد و هنک یم عفد ور نوا و هنک یم تفایرد ور و دنلب شاعترا کی امازلا تسین رارق هک دینک هجوت ! هنکشیم ور شاعترا زا یشان هدش دشابنا شعاب زیر شزرل کی اه هتفه دیاش و اه تعاس یط هنکم !! هنکشب ور هشیب یا هظحل کی ؟ دش رتنوسا نوتارب شکرد بوخ ! هشب هشیب یگتسکش

مه و تسه بوخ مه هک ، هراد دوجو ماسجا رد یژرنا تشابنا هب لیم هک دینودب رگا هشیم رتبللاج الاح ، هشاب هدش یحارط تسرد یا هناخ رگا اه هلزلز نیمه یوت اسب هچ ، هشاب راب هعجاف هنوتیم هک هدیم روبع شدوخ زا و هنک یم هتشابنا شاهنوتس لخد ور یژرنا و هدیم شهاک ور سنانونوزر ور یژرنا هنوتب هک هشاب هدش یسدنهم یلکش هب هونوخ رگا سکعرب و هنکن ناریو ور هناخ هلزلز ... اعطق تسه هناخ ندش بارخ شجیتن هنافساتم هنک بذج

باتزاب ای Resound نیتال هژاو زا هک تسه نیا Resonance ای سنانونوزر هژاو صوصخ رد بللاج هتکن کی تسوکآ یاهراودی اب دیشاب هداد ماجنا یقیسوم راک الامتحا رگا . تسا هدش تشادرب ادص یاه قاتا رد یحارط عون نیا عقاو رد ؟ تسیچ اهراودی نیا هب زاین لیلد امش رظن هب ؟ دیرادیان شآ یتوص سنانونوزر نامه ای یتوص تاشاعترا و یژرنا بذج و باتزاب زا یریگولج یارب یقیسوم (تیس) دوش یم یلصا یادص ندش بارخ شعاب دشاب هتشاد دوجو رگا نوچ دوش یم هدافتسا (؟تسیچ سنانونوزر هلاقم ، وسننیتسوت

، میشاب هدش انشآ نآ اب ناتسریبد کیزیف رد دیاش هک تسا دیدشت هدیپ نامه **ادص** سنانونوزر ماکحتسا و ییابی هب هک تسا رادروخرب یصاخ تیمها زا ادص سنانونوزر ، **ناسنا یادص** دروم رد اما یم قافتا رس یاه هرفح نورد رد رتشیب ناسنا یادص سنانونوزر . دش دهاوخ رجنم ام یادص رتشیب ییورین تروصب و دوشیم هریخذ ام رس یاه هرفح رد ادص شاعترا یژرنا هک تروص نیا هب . دتفا ، دوش یم رتگرزب یا هناماد اب یناسون یژرنا شعاب بوانتم و کچوک

یارب . دسر یم رظن هب هدیچیپ یمک میتفگ لبقت مسرق رد هک یلکش هب ادص سنانونوزر حیضوت :مینک یم نایب هنوگ نیا بلطم یزاس هداس ؟دیا هز فرح ای هدناوخ زاوآ گرزب هرمخ کی نورد الاح ات

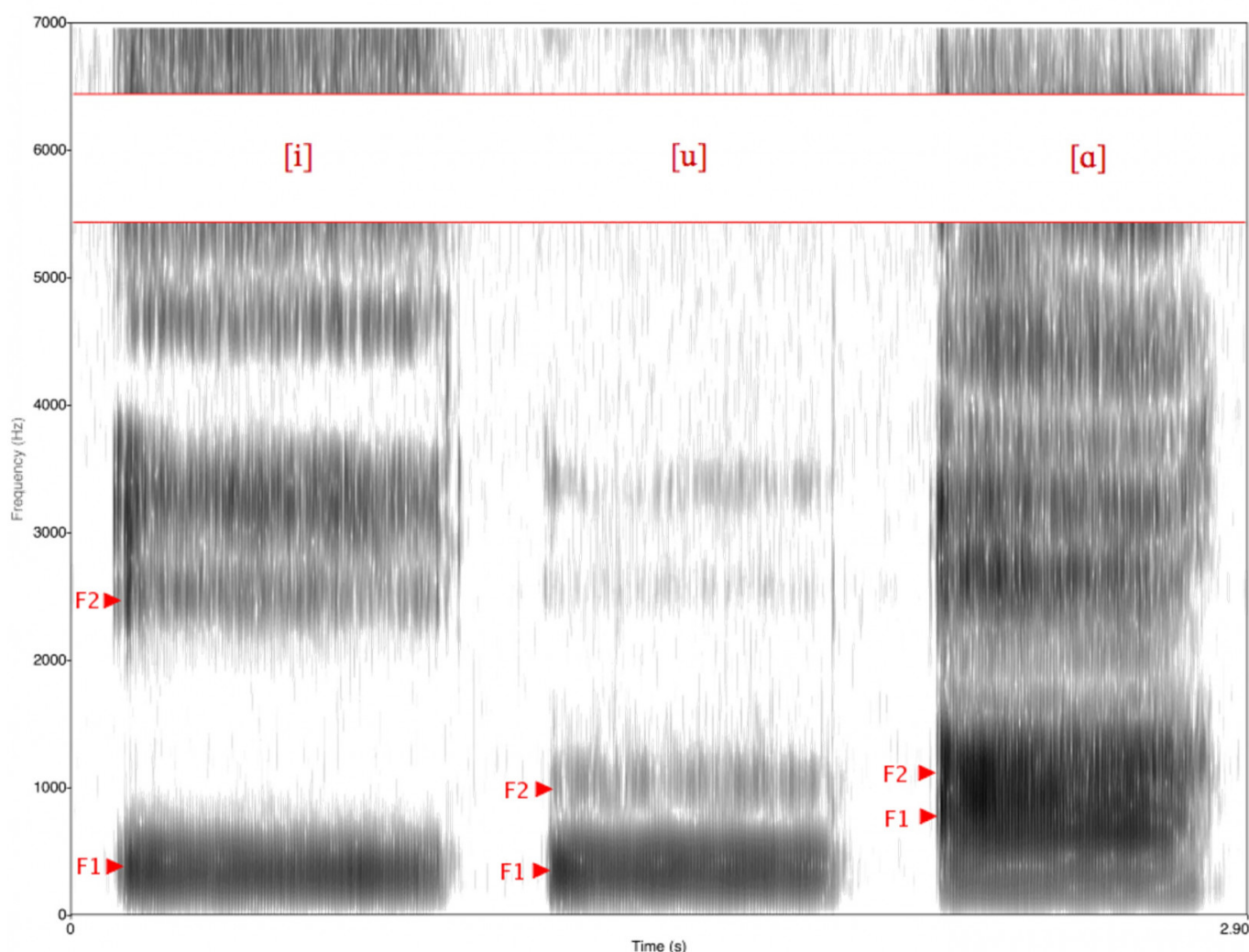
؟دیا هدناوخ زاوآ مامحتسا عقوم و مامح نورد میوگب رتهب ای

نکمم هک یلاح رد میرب یم تذلل دوخ یادص زا رایسب **میناوخ یم زاوآ** مامح رد ام یتقو دیا هدرک تقد . دیان ناششوخ ادص نآ زا ام هزادنا هب دنونش یم ار ام یادص مامح نوریب رد هک یناسک تسا هاگتسد هب رتمک راشف شعاب مه و دوش یم نآ ییابی شعاب مه مامح یاضف رد ادص ندش هدیچیپ . دوش یم ناسنا یادص دیلوت

یم تذلل هکلب دنوش یم هتسخ اهنت هن ینالوط تدم هب مامح رد ندناوخ زا دارفا هک نیا لیلد هدهاشم ار یرتشیب تردق و ییابی زیلو **دندنک یم دراو دوخ هب یرتمک** راشف هک تسنا نیمه دنرب رتمک مه میهد شیازفا ار ادص سنانونزر میناوتب نامدوخ یادص اب یا هفرح راک عقوم رگا . **دندنک یم** . تشاد میه اوخ یرت یوق و رتابی زیادص مه و دروآ میه اوخ راشف یتوص یاهرات هب .

و ترارح اب دنراد دصق هک ینانارنخس ، دنوش یم تمحز راچد الاب یاه **تن ندناوخ** عقوم هک یناگدندناوخ دایز دنهاوخ یم هک ینامز مرتحم نایرجم ای ، دوش یم هتسخ ناشیادص دوز یلو دندنک تبحص یژرنا یم هرجنح هیحان رد درد ساسح و دنداوخ زیگناروش راعشا و دنشاب هتشاد **هنحص یارجا** (تسیچ ادص سنانونزر هلاقم).دندنک

۲: تنمرف و ۱ تنمرف ندادناشن اب (i, u, a) یسیلگنا توصم فورح یراگن فیط [4]

(یسیلگنا ایدپ یکی و تیاس)

مارگورتکپسا ای یتوص راگن فیط [5]

دوش یم ییامنزاب تروص ود هب یراتفگ لانگیس:

هرود، جوم لکش دوخ میناوت یم ام ییامنزاب نیا رد. تسا جوم لکش نامه هک نامز دجاو رد ییامنزاب (۱) مینک هدهاشم ار اه یگتفشآ و جوم لکش ندوب کی دویرپرریغ ای کی دویرپ، نآ بوانت

دهد یم ماجنا یفارگورتکپسا هک تسا یراک نامه ییامنزاب عون نیا: سناکرف دجاو رد ییامنزاب (۲) کی نومراه مه و اه تنمرف مه ام ییامنزاب عون نیا رد. دنک یم مهارف ام یارب یدعب هس ریوصت کی و مینک هدهاشم یبوخ میناوت یم ار اه

ازجا یژرنا زا یکیفارگ شیامن کی هک دنک یم داجیا تشاگن فیط کی ام یارب راگن فیط تسا یراتفگ لانگیس یسناکرف

هتبل تسا سناکرف اه y روح و نامز اه x روح هک تسا یدعب ود مارگورتکپسا تمرف نیرتجیار دشاب یم یژرنا هناماد ناونع هب اه z روح ینعی موس دعب هک دراد دوجو مه یدعب هس تمرف

دوجو یانعم هب، دشاب رت هریت هچره هک دوش یم هداد شیامن هریت یدومع طوطخ اب الومعم یژرنا، دشاب یم رتشیب یژرنا

تیلباق کی دویرپ جاوما هم دیوگ یم هک دشاب یم Fourier یروئت هیاپ رب یفارگورتکپسا رگی دکی اب اهنآ اه سناکرف هک دنشاب یم توافتم یاه هناماد اب یسونیس جاوما هب ندش هیزجت یسونیس یاه جوم هب ار هدیچیپ جوم کی هک تسا یدنیرف Fourier analysis. دنراد یحیحص تبسن دنک یم لیدبت هداس

: دوش یم هتخاس هار ود هب الومعم مارگورتکپسا

نیا) تسا رذگ نییاپ رتلیف یرس کی زا لصاح چیاتن هک رتلیف کناب کی ناونع هب بیرقت ۱- (دوب نردم تروص هب لانگیس شزادرپ روهظ زا لبق هار اهنت

دوش یم هب ساجم (stft) هاتوک نامز هیروف لیدبت زا هدف تسا اب نامز لانگیس ۲-

کی مارگورتکپسا تسا سناکرف - نامز عیزوت مود هچرد توافتم مرف ود عقاو رد شور ود نیا، تسا نیمخت لباق ود ناوت هب stft ی هناماد ی هب ساجم اب ($s(t)$ لاثم ناونع هب) لانگیس

نیا. "دنک یم ثحب راتفگ یاهادص جاوما هراب رد هک یسانشنابز و کیزیف زا یاه هناشن [6] یسانشاوآ. تسا هدش نایب زوه نامور همان گنهرفرد هک کی تسوکآ یسانشاوآ زا هک دوب یفیرعت دزادرپ یم یراتفگ یاهادص کی تسوکآ یاه هبنج هب هک تسا یسانشاوآ هعومجم ریز کی تسوکآ تایصوصخ ای هیاپ سناکرف، اهنآ لوط، جوم قیقده ناماد نوچمه تایصوصخ کی تسوکآ یسانشاوآ. یسانشاوآ یاه هخاش رگید اب تایصوصخ نیا طباور هب و دنک یم یسررب ار جاوما سناکرف رگید ار یسانشاوآ یخیرات یاه هرود ششیپ شخب رد. دزادرپ یم (یرادینش ای یدیلوت یسانشاوآ لثم) رد. تسا کی تسوکآ یسانشاوآ هنیمز رد تفرشیپ هب طوبرم رخآ هرود ود میتفگو میدرک نایب میزادرپ یم اه هرود نیا یسررب هب لصف نیا

رد یناملآ نادکیزیف نیا. دشاب یم زتلوه مله نامره، کی تسوکآ یسانشاوآ رد ناشخرد یاه هرهچ زا دروآ رد ریرحت هتشر هب ار "یقیسوم یروئت کی ژولویزیف ساسا ناونع هب گنهآ" باتک ۱۸۶۳ لاس نیج هب. درک زاغآ یم سرروط هب ار کی تسوکآ یسانشاوآ هعلاطم هک دوب باتک نیا نتشون اب وا. کی تسوکآ هصرع رد و دوب یبرجت یسانشاوآ ماگشیپ زین یوسنارف (۱۸۴۶-۱۹۲۴) تولوزورریپ دوب هداد ماجنا ییاه تیللاعف زین

زا یکی.دش هدفاتسا یسانشاوآ رد x هعشا و یکی رتکلا یاهرازبا زا ۱۹۵۰ ات ۱۹۲۰ یاه لاس هلصاف رد هلیسو نی.ا. دش عادبا (۱۸۸۶-۱۹۴۱) رلیم سنرالک نوتید طسوت هک دوب کی دونوف رازبا نی دوب یتوص جاوما زا نتفرگ سکع یارب یا هلیسو،

ردناسکلا طسوت هک دوب یمتسیس لماش هک دوب " مالک راتشون"، هرود نی اتعادبا رگید زا زارادرب تشاددای متسیس نیلوا نی دش عادبا (لب ماهارگ ردناسکلا ردپ) (۱۸۱۹-۱۹۰۵) لب لیولم (۱۵ حفص رد همیمض)، دوب صاخ هجل ای نابز زا لقتسم هک دوب راتفگ یاهدص

نی.ا. توص دیلوت یکی تسوکآ هیضرف مان هب دش حرطم زین یا هیضرف هکدوب نامز نامه رد مله و نوتسا تیو طسوت گنهامه یروئت.دش یم گنهامه یب یروئت و گنهامه یروئت لماش هیضرف رگید و هیپ گنهامه زا هدفاتسا اب یتوص یاه رات، هیضرف نی اساسا رب. تشگ حرطم زتلوه لیکشت هیپ سناکرف نیدنچ زا هدند لیکشت یاه سناکرف. دنزاس یم بکرم یجوم، اه گنهامه هب کیدزن هک ییاه سناکرف، دندرگ یم ینیب هرفح و ناهد، ولگ زا جاوما نی یتقو. دنا هدش یحاون نی.ا. دنوش یم رشتنم اوه رد و هدش تیوقت دنتسه اه هرفح نی یاه ناوخزاب یاه سناکرف و زیلیو طسوت هک گنهامه یب یروئت. ددنک یم صخشم ار ادص تیفی، سناکرف هدننک تیوقت کی رت یارب یلماع ناوئع هب طقف یتوص یاهرات هک دیوگ یمدوب هدش نیاب رچپریکسا و نامره دیآ یم هرنج زا هک ییاهو نیارج. ددنک یم لمع، دنتسه ناهد هرفح هصخشم هک ارذگ یاه سناکرف طسوت هک یتقو ات دور یم نیب زا عیرس شاعترا نی.ا. دروآ یم رد شاعترا هب ار هرفح نی یاهو، ود نی هچرگا. دنتسین مه رس تشپ امازلا اوه تانایج نی.ا. دوش هتفرگ رس زا رگید ییاهو نیارج صخشم یارب هک ددنک یم نیاب ار نی هیرطن ود ره یلو دند یم ناشن توافتم ره اط رد هیرطن مهم و هدش عادبا یاهرازبا رگید زا. دنتسه مهم ناهد هرفح یاه ناوخزاب سناکرف، توص تیفی ندرک دنشاپ یم یتوص یاه هدننک بی کرت دندوب کی تسوکآ یسانشاوآ تمخرد رتشیب هک نامز نی رد هدننک بی کرت نیلوا، دش عادبا ۱۹۳۹ لاس رد یلدود طسوت هک ردوو. تساهنآ زا یکی ردوو هک ۱۹۵۰ لاس رد رپوک توص طبض یوگلا. ندرک بلج دوخ هب ار یرایسب هجوت، دوخ نامز رد هک تسادص هبنج طقف لبق دروم لثم و دوب توص صیخشت تمخرد هک دوب یتوص هدننک بی کرت نیلوا زین ای ۱۹۵۰ رخاوا رد یسانشاوآ هراب رد کی تسوکآ یاه هاگی، میتفگ هک روط نامه تشادن یمرگرس یاه هاگ دید ای فارگوتکپسا لثم ییاه کینکت اهنآ زا یمک دادعت یلو تفای هعسوت ۱۹۶۰ لیوا یسانشاوآ نیب ام هک ار یرگید بلاطم و عبنم رتلیف اب ندرک راک هیضرف لثم کیروئت و نوسررتپ طسوت هکاو تنامرف هلصاف، ۱۹۵۲ لاس رد. دوش یم لماش ار تساکیتسوکآ و یدیلوت دش حرطم ینراب

تسا هلاقم یادتبا رد هدش هئارا یدنب میسقت رد ههرب نیمراهچ هک، نونک ات ۱۹۵۰ لاس زا اب یسانشاوآ هب رتشیب، نامز نی رد هک دوش یم طوبرم کیتسوکآ یسانشاوآ هب رتشیب، رخاوا رد کیتسوکآ یسانشاوآ هعلاطم. تسا هدش هتخادرپ MRI و توصارف، رتویپماک زا هدفاتسا یم هزاجا هک تسا یهاگتسد فارگونوف. ندرک ادیپ تفرشیپ نوسیدا فارگونوف عارتخا اب ۱۹ نرق زا ادص لانگیس نامه ددجم ندرک شخپ اب. دوش هیزجت سپس و هدش طبض یتوص یاه لانگیس ده دناب هدند روبع رتلیف کی اب هبترم ره رد نآ ندرک رتلیف و راب نیدنچ یارب فارگونوف قیروط لاس رد ناد و گنیوک- یسیل یوا لا طسوت یتوص فارگوتکپسا. دوش یم داجیا فارگوتکپسا، داد یم ناشن نخس فارگوتکپس زا ینآشیمان هک دوب یا هلیسو نیلوا و دش عادبا ۱۹۵۵

یاه یگژیو، دش پاچ ۱۹ نرق رخآ هه ود رد رگولف یپ ویشرآ رد نامره رامیدول طسوت هک یتالاقم دوب تالاقم نیمه رد و ندرک یسررب نوسیدا فارگونوف زا هدفاتسا اب ار اه تماص و اه هکاو یفیط و یلیو یاه هیضرف صیخشت یارب نامره، نینچ مه. دش یفرعم راب نیلوا یارب تنامروف هژاو هک فلتخم یاه تعرس اب ار نوسیدا فارگونوف هدش طبض یاه هکاو، هکاو دیلوت هراب رد نوتسا تیو لکش کیتسوکآ یسانشاوآ رد یرتشیب یاه تفرشیپ، نفلت تعنص هعسوت اب. ندرک طبض یفیط یاه یگژیو مظنم هعلاطم لب نفلت یاه راوتاربال رد راک، مود یناهج گنج یط رد. تفرگ ار ... و ادص تیفی و اهواآ یاه تنامروف و ناهد هرفح یاه ناوخزاب دنمنامز ریغ و دنمنامز تاوصا

یکی رتکلا یاه رادم هب هباشم روط هب دیاب یمالک کی تسووک آهک دش صخش یتقو. درک رتناس آ
[یسانش نابز](#) هلاقم، یرتکد تیاس). دش کی تسووک آ یسانش اوآ نتفر رتارف ثعاب، دوش یدن بلدم
(

هغلل هقف تاسلج رد [7]

دیوگ یم دوخ باتک همدم رد ناشیا [8]:

هلل یلص و، نیعتسن هب و هلل دمحلل هغلل یف سییاقم لم باتک اذه *میحرل انمحرل هلل مسب
و، هحیح سییاقم برعلل هغلل ن: قیفوتل هللاب و لوقأ: دمحلل لاق نیعمجأ هلل و دمحم اندیس یلع
كلذ نم ئش یف اوبرعی مل و، اوفلأ ام هغلل عم اوج یف سانل فلأ دق و. عورف اهنم عرفتت الوصأ
لوصأل انم لصلأل و، سییاقم لم كلت نم ساییقم نع

عرفتی یدلأ لصلأ لصف لك انردص دق و. میطع رطخ هل و، لیلج ملعلل نم باب هیل اناموا یدلأ و
ابیجم هنل لاسی امع بیجم لم نوکی و، لیصفتلل هلماش زجوملا هلمجل نوکت یثح، هلائسم هنم
(ص ۳؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم). هبرقأ و طفل زجوأب طوسبم لم بابلل نع

دندارگ یمرب لصلأ کی زاشیب هب اریناعم ددعتم دراوم رد، لمع ماقم رد اما

لصا ود:

بأ

مجعم). هیهتلل و دصلل رخآل و، یرم لم امه دحأ، نیلصلأ فعاضم لم یف ءابلل و هزمهلل نأ ملعأ
(ص ۶؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم)

یناثلل و، لمعلل یلع ءاركل لوألأف، ینعم لم اب امهنی ب عمجلل نكمی نالصلأ ءارل و میجلل و هزمهلل
(ص ۲۲؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم). ریسكلل مظعلل رب

و، نذا یدل لك نذا امه دحأ، ظفلل یف نادعابت م، ینعملل یف نابراقت م نالصلأ نونل و لاذلل و هزمهلل
(ص ۷۵؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم). هلك بابلل عرفتی امهنع و؛ لمعلل رخآل

لك لب ناساقنی ال نالصلأ و، هلائسم رثكت و عرفتی لصلأ، لوصأ ءثالث داضل و ءارل و هزمهلل
(ص ۷۹؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم) برعلل هتعضو ثیح عوضوم دحاو

رطنلل قیقد لامعإب هلك بابلل عورف عجرن امهیل، نالصلأ لتعملل نم امه دعب ام و ءازل و هزمهلل
(ص ۹۸؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم) ءاحم لم رخآل و، ضعب یلإ هضعب ئشلل مامضنا امه دحأ

لصلأل و. رقبلل كلذ و، دحاو لصلأ هنأ اومعز و امهنی ب سان عمج امبر و، نالصلأ [ءارل و فاقلل و ءابلل
(ص ۲۷۷؛ ج 1؛ هغلل سییاقم مجعم) ئشلل حتف و ئشلل یف عسوتلل یناثلل

لوألأف. حضاو لل قیرطلل انكللس انألإ، امهنی ب عمجلل نكمی دق و، نالصلأ میجلل و ءارل و ءاخل
(ص ۱۷۵؛ ج 2؛ هغلل سییاقم مجعم). نینول فالختا: یناثلل و. یشلل نع ذافنل

نوکی نأ لم تحم و. لبإلأ ءعامج رخآل و، یشلل نع یشلل ءیحنت امه دحأ: نالصلأ لادلل و واولل و لاذلل
(ص ۳۶۵؛ ج 2؛ هغلل سییاقم مجعم). دحاو لصلأ یلإ نیعجار نابابلل

لخادت نم امه انعم ولخي ال و ،ضعب نم امهضعب برقي ،نالخادت نالصلأ ءارلا و ميچلا و نيشلا
امل ،نيبابلا نيذه عورف ني بانعمج دق و .عافترا و ءيش ي ف ولع نم و ،ضعب ي ف هضعب ءيشلا
(٢٤٦ص ؛ 3ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).امه لخادت نم هانركذ

تسا هدش راركت هبترم ٣٤٦اعومجم سيسي اقم مجعم باتك رد نىلصا اى نالصا رىبعت

دروم ٦٥ هثالث لوصا اى لوصا هثالث

ءيؤر ثلاثلا و ،ءيشلا بقتت ي ناثللا و ،ءلجلا كرت لوألا :هثالث لوصأ ،ميمل و ماللا و ءاللا
هرثكأ ناك نإ و ،اسايق سيل ءغللا ضعب نأ يلع لدت ،ادج ءنيابتم يه و .مانملا ي ف ءيشلا
(٩٣ص ؛ 2ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).اساقنم

دروم ١٤ هعبرا لوصا اى لوصا هعبرا

ل:لصا ٥ هب عاجرا دروم ٣

حتفب ءكربلا و ءامنلا رمالا و ،ي هنلا دض رمالا و ،رومالا نم رمالا :ءسمخ لوصأ ءارلا و ميمل و ءزمهلا
(١٣٧ص ؛ 1ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم)بججلا و ،ملعلملا و ،ميمل

(١٨٧ص ؛ 1ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).بابلا مطعم يه ءسمخ لوصأ هل فعاضملا ي ف ماللا و ءابلا

(٤٣٥ص ؛ 1ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).ءنيابتم لوصأ ءسمخ لتعلمل فرحلا و لادللا و ميچلا

دادعت ركذ نودب هنيابتم لوصا ديؤگ يم دراوم يخررب رد و

(١٦٩ص ؛ 2ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).ادج ءنيابتم لوصأ داصللا و ءارلا و ءاللا

مجعم)ءنيابتم هملاك لوصأ و ،سايق يلع عضوي مل باب ،زومهلا و لتعلمل فرحلا و ءارلا و ءاهلا
(٤٨ص ؛ 6ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم)

ناوتىم اهنأ نايم رد هك تسا هدش هتشون يددعتم تالاقم سيسي اقم رد سراف نبا راك شور هنىمز رد
دومن هراشا «لقلنلا و لصولا و لصالا نىب سراف نبا ءىرطن» هب

باتك بحاص شور هب سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا يكى لاكشا [9]

هتطحالم لىل قىبس دق هب ءردصملا ءيثالثللا بيكارتللا ي ف يمجعلملا لصللا ينعم دارطانا [10]
كلذ يلع هبن (-ه ٣٩٥ ت) سراف نب دمحا ماملالا .ءيدودحلم غلاب قاطن ي ف نكل ،ءمئالا نم ءثالث
يلع هبن (-ه ٥٣٨ ت) يرشخمزلا رمع نب دومحم ماملالا ،هغلل سيسي اقم :همجعم ي ف ،(للز) بيكرت ي ف
و (نوقفني) يتملك دنع ،" فاشكلا" هريسفت ي ف كلذو ،(حلف) و ،(قفن) بيكرت ي ف كلذ
يرشخمزلا عبت (-ه ١١٢٧ ت) يسولآلا دومحم ني دلل باهش ماملالا ،ءرقبلا ءروس لوأ ي ف (نوحلفملا)
ءملك دنع (يعالطا بسح) دحاو بيكرت ي ف كلذ لثم يلع هبن مئ ،نيبيكرتللا يلع هتطحالم ي ف
سراف نبا مالكو .[٧٨:ءارسلالا] {قسغ لىل سمشلا كولدل ءالصللا مقأ} :ىلاعت هلوق ي ف "كولد"
ءيثالثللا بيكارتللا ءلثمأ هيف داز كولدللا نع يسولآلا مالكو ط بسحف ءراشلالا يرشخمزلاو
لصللا نم ءيثالثللا بيكارتللا نأ لىل وأ ،ءرهاظلا دارطانا لىل هبن ءثالثلا ءمئالا نم دحاو ل نكل
لصولملا يقاق تبالا مجعلملا باتك (اهثلثي يذللا فرحلاب اهنم لكل ماعلا ينعملا رثأت ي فمجعلملا
(٢٢-٢١ص ،

٢٢ ص ، لصؤمل يقاق تشالال مجعمل باتك [11]

١ هرامش ىقرواپ ٢٢ ص ، لصؤمل يقاق تشالال مجعمل باتك [12]

؛ببرعلال ةيمنتل ي نيدلاخلال نيلماعلال دوهج ربكن نأ إال "تاساردل" هذو ي انعسي الو [13]
ي يلمركلال يرام ساتسنأ بالالو ، "ببرعلالو قاق تشالال" ي ببرعلمال رداقلا دبغ خيشلاك
ي "ةئانثلال" لوح هثاأ ي يكي نيمودلال يجرمرم بالالو "اهلاهتكاو اهومنو ةببرعلال ءوشن"
(١١-١٢ ص، هغلل هقف ي تاسارد) تايماسلالو ةببرعلال

ي ةخيتراتلال ةئانثلاب لوقلال تذأ يكي نيمودلال يجرمرمو يلمركلال ساتسنأ نيوبالال نمو ...
(١٣ ص ، نامو) ببرعلال طفللال

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زايكى مالك [14]